

مرجع سوالات حقوق مدنی

جلد اول

ویژه دانشجویان رشته حقوق و داوطلبان آزمونهای ورودی

کارشناسی ارشد، دکتری، وکالت و

قضاوت و سردفتری اسناد رسمی

مولفین: الهه جمشیدی

سید محمد باقر حسینی

مرجع سوالات حقوق مدنی - جلد اول

الهه جمشیدی - سید محمدباقر حسینی

نظارت : مهندس شهرام کرمی و مهندس علی اکبر نکوفر
مسئول فنی : لیلا بعاج زاده
طرح جلد : مریم مظفری

آدرس : شیراز - مؤسسه آموزش عالی آزاد فاضل
تلفن : ۰۷۱-۳۲۳۵۳۰۱۶ / ۰۷۱-۳۲۳۵۹۹۰۲

حضور در کلاس‌های موسسه فاضل بدلیل حل مسائل متنوع، ارتباط زنده و دو طرفه بین دانشجو و استاد، قرار گرفتن در جو کنکور، ایجاد انگیزه رقابت، رفع اشکالات دانشجو و آزمون‌های کلاسی که ضمن آن از میزان آمادگی خود مطلع می‌شوید انتخابی است که نمی‌توان آنرا با مطالعه یک یا چند کتاب مقایسه کرد.

شرکت در کنکورهای هماهنگ کشوری موسسه فاضل به شما این امکان را می‌دهد که جایگاه واقعی خود را در رتبه بندی کشوری بیابید چرا که علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد.

قدردانی و سپاس

با تشکر از آقای عبدالرضا سعیدی رتبه ۷ در کانون وکلای دادگستری فارس سال ۹۲ و سرکار خانم مریم تابع بردبار که در تصحیح و ویراستاری این کتاب زحمت بسیاری کشیدند.

مزایای این کتاب :

- کتاب حاضر حاوی تست های موضوعی با ترتیب سر فصل های قانون مدنی است تا دانشجویان بر اساس ترتیب مواد قانون مدنی تست های مربوطه را حل نمایند.
- در این کتاب ابتدا عنوان مواد قانون مدنی و سپس تست ها ذکر گردیده است تا استفاده کنندگان با مطالعه مواد بلافاصله تست های مربوطه را حل نموده و در ذهن تثبیت نمایند.
- در این کتاب سعی شده است پاسخ های کاملا تشریحی در اختیار استفاده کنندگان قرار گیرد.
- حدود ۱۰۰۰ تست به صورت تالیفی در این کتاب آمده است.

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه.....
در انتشار و آثار و اجرای قوانین به طور عموم (مواد ۱ تا ۱۰ ق.م.)	۱
در بیان اموال و مالکیت به طور کلی (مواد ۱۱ تا ۱۸۲ ق.م.)	۲
در عقود و تعهدات به طور کلی (مواد ۱۸۳ تا ۳۰۰ ق.م.)	۲۳
در الزاماتی که بدون قرار داد حاصل می شود (مواد ۳۰۱ تا ۳۳۷ ق.م.)	۶۳
عقود معین (مواد ۳۳۸ تا ۸۰۷ ق.م.)	۸۲
شفعه، وصیت، ارث (مواد ۸۰۸ تا ۹۴۹ ق.م.)	۱۵۳
اشخاص و محجورین (مواد ۱۲۰۷ تا ۱۲۵۶).....	۱۶۹
نکاح و طلاق (مواد ۱۰۳۴ تا ۱۲۰۶)	۱۷۵
ادله اثبات دعوا (مواد ۱۲۵۷ تا ۱۳۳۵)	۱۹۱
پاسخنامه	۱۹۵

مواد ۱ تا ۱۰ ق.م.

در انتشار و آثار و اجرای قوانین به طور عموم

۱- انتشار کدامیک از موارد زیر در روزنامه رسمی الزامی است؟

- (۱) قوانین به معنی خاص
(۲) آیین نامه ها
(۳) تصویبنامه
(۴) همه موارد

۲- عهدنامه ای توسط مقام دولتی امضا و سپس به تصویب مجلس می رسد. در این صورت:

- (۱) محاکم داخلی موظف به اجرای عهدنامه و استناد به آن هستند.
(۲) محاکم داخلی ممنوع از اجرای عهدنامه و استناد به آن هستند.
(۳) محاکم داخلی موظف به اجرای عهدنامه و استناد به آن هستند مگر اینکه مقام دولتی آن را مختص روابط بین المللی بداند.

(۴) در صورت انتشار عهدنامه در روزنامه رسمی، محاکم داخلی موظف به اجرای عهدنامه و استناد به آن هستند.

۳- زن با مذهب مالکی و شوهر با مذهب حنفی که هر دو فرانسوی هستند می خواهند در ایران ازدواج نمایند. ازدواج آنان تابع:

- (۱) مذهب مالکی است.
(۲) مذهب حنفی است.
(۳) قانون فرانسه است.

(۴) قانون مدنی ایران در زمینه نکاح است.

۴- مردی دارای مذهب حنفی با زنی که مذهب مالکی دارد ازدواج می کنند. بعد از مدتی زوجه فوت می کند. هم اکنون تعیین ارث زوج از ماترک زوجه براساس چه قاعده ای صورت می گیرد؟

- (۱) قواعد عادات مسلمه مذهب شوهر
(۲) قواعد و عادات مسلمه مذهب زوجه
(۳) قواعد مذکور در قانون مدنی
(۴) قواعد و عادات مشترک مذهب زوج و زوجه

۵- مردی شیعه اسماعیلیه است و با زنی که از مذهب حنفی است ازدواج نموده و فرزندش مسلمان و شیعه را به فرزند خواندگی می پذیرند. در صورت وصیت کردن زوجه برای فرزند خوانده، پس از فوت موصی، قواعد و عادات مسلمه چه مذهبی بر این عمل حقوقی جریان می یابد؟

- (۱) مذهب شوهر
(۲) مذهب زوجه
(۳) مذهبی که پدرخوانده یا مادرخوانده پیرو آن است.
(۴) مذهب شیعه

۶- قوانین پس از انتشار در سراسر کشور لازم الاجرا هستند.

- (۱) ۱۵ روز
(۲) بلافاصله
(۳) پس از تایید رئیس جمهور
(۴) یک ماه

۷- قوانین مربوط به ارث:

- ۱) برای اتباع ایران طبق قانون مدنی است هرچند در خارج از کشور فوت کنند
 - ۲) برای اتباع خارجه طبق قانون ایران یا قانون کشور متبوع است به نحو تخییر
 - ۳) تابع اقامتگاه است
 - ۴) برای اتباع خارجه در صورتی که در ایران فوت کنند طبق قانون ایران است.
- ۸- ماده ۱۰ قانون مدنی مقرر می دارد «قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده اند، در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد، نافذ است» منظور از «قانون» در این ماده چه قانونی است؟

- ۱) قانون تکمیلی
- ۲) قانون تفسیری
- ۳) قانون امری
- ۴) گزینه ۱ و ۲

۹- اهلیت وارث ایرانی مسیحی تابع کدام یک از موارد زیر است؟

- ۱) هر دو تابع مقررات قانونی حاکم در قلمرو ایران است.
- ۲) هر دو تابع قواعد شرعی رایج در دین مورد تبعیت فرد است.
- ۳) اهلیت تابع قانون ایران و ارث تابع قواعد مسلم رایج در دین متوفی است.
- ۴) ارث تابع قانون ایران ولی اهلیت تابع قواعد مسلم رایج در دین شخص است.

ماده ۱۱ تا ۱۸۲ قانون مدنی

در بیان اموال و مالکیت به طور کلی

۱۰- دین مربوط به اجاره بهای مال غیر منقول، چه نوع مالی به شمار می آید؟

- ۱) مال منقول
 - ۲) مال غیر منقول
 - ۳) در حکم مال منقول
 - ۴) در حکم مال غیر منقول
- ۱۱- علی، زمینی را به موجب عقد بیع از رضا خریداری کرده و برای تادیه ثمن، یک فقره چک در وجه معین به رضا تسلیم نموده است. تعهد رضا به تسلیم زمین به علی و تعهد علی به تادیه وجه چک، به ترتیب کدامیک از موارد زیر است؟

- ۱) غیر منقول - غیر منقول
- ۲) منقول - منقول
- ۳) غیر منقول - منقول
- ۴) منقول - غیر منقول

مواد ۱۸۳ تا ۳۰۰ قانون مدنی

در عقود تعهدات به طور کلی

۱۲۳- علی در حالی که قادر به تکلم است در مورخ ۹۶/۲/۱ ایجاب فروش تلفن همراه را با اشاره به مبلغ یک میلیون تومان به حسین می دهد و حسین در مورخ ۹۶/۳/۱ هشتصد هزار تومان را بابت خرید تلفن به حساب علی واریز می کند و علی در مورخ ۹۶/۳/۷ هشتصد هزار تومان را برای امر شخصی اش هزینه می کند. در این صورت:

(۱) قراردادی بین علی و حسین واقع نشده است و علی ضامن مبلغی است که هزینه کرده است.

(۲) قرارداد در مورخ ۹۶/۳/۱ بین علی و حسین منعقد شده است.

(۳) قرارداد در مورخ ۹۶/۳/۷ بین علی و حسین منعقد شده است.

(۴) قراردادی بین علی و حسین منعقد نشده و علی، ضامن مبلغی که هزینه کرده نیست.

۱۲۴- حسین، ایجاب فروش اتومبیل خود به مبلغ ۳۰ میلیون تومان و به صورت نقدی به رضا می دهد و رضا خرید اتومبیل به همین مبلغ و به صورت قسطی را اظهار می کند. سپس حسین حق انتفاع از خودرو را برای ۱۰ سال به محمود می دهد. در این صورت:

(۱) حسین به صورت فصولی حق انتفاع را به محمود منتقل کرده و تنفیذ این معامله فصولی با رضا است.

(۲) حسین می تواند با قبول پیشنهاد رضا عقد بیع را ایجاد کند و حق انتفاع محمود صحیحاً ایجاد شده است.

(۳) با پذیرش پیشنهاد رضا توسط حسین، بیع ایجاد شده و تنفیذ معامله واگذاری حق انتفاع به محمود، با رضا است.

(۴) در صورت پذیرش پیشنهاد رضا توسط حسین، رضا می تواند معامله واگذاری حق انتفاع به محمود را فسخ کند.

۱۲۵- اگر در تاریخ ۱۳۹۴/۱/۱ عقد بیع معلق بین الف و ب منعقد شود و معلق علیه در تاریخ ۱۳۹۴/۳/۱ تحقق یابد و طرفین، ضمن عقد شرط کرده باشند که پس از تحقق شرط، آثار عقد از آغاز مترتب گردد در این صورت:

(۱) هر یک از عوضین از تاریخ ۱۳۹۴/۳/۱ به مالکیت طرف متقابل در می آید.

(۲) هر یک از عوضین از تاریخ ۱۳۹۴/۱/۱ به مالکیت طرف متقابل در می آید.

(۳) هر یک از عوضین از تاریخ ۱۳۹۴/۳/۱ به مالکیت طرف مقابل در می آید ولی منافع عوضین از تاریخ ۹۴/۱/۱ به طرفین تعلق می گیرد.

(۴) چنین شرطی عقد را باطل می کند.

۱۲۶- حسین، رضا را اکراه نموده تا خودروی خود را به صورت عقد معلق (با شرط تعلیقی) «اعلام نتیجه قبولی محمود در آزمون وکالت ۹۵» به محمد بفروشد. رضا عقد معلق را منعقد نموده و بعداً این عقد را تنفیذ می کند. در این صورت:

(۱) منافع خودرو از روز انعقاد عقد به بعد محاسبه و به محمد تعلق می گیرد.

(۲) منافع خودرو از لحظه اعلام نتیجه قبولی محمود در آزمون وکالت به بعد محاسبه و به محمد تعلق می گیرد.

- ۲) وجود او به هنگام ایجاد تعهد ضروری نیست ولی در هنگام اجرای تعهد ضروری است .
۳) قبول ثالث ضروری نیست و ذینفع (ثالث) نمی تواند از پذیرفتن آن خودداری کند .
۴) هیچکدام

۱۳۴- محمد در ضمن عقد بیعی که با محمود منعقد نموده، شرط کرده که محمود ۲ سال نفقه فرزندش را که هنوز متولد نشده بپردازد. سپس نطفه فرزند محمد منعقد شده و بعد از طی دوران حاملگی، متولد می شود. در صورت امتناع محمود از پرداخت نفقه فرزند محمد:

- (۱) محمد هیچ حقی در اجبار محمود به وفای به شرط ندارد.
(۲) محمد از باب ولایت بر فرزندش و نیز اصالتاً حق الزام محمود به وفای به شرط را دارد.
(۳) تعهد به نفع ثالث در فرض مساله باطل است.
(۴) محمد، تنها حق فسخ عقد بیع را دارد و حق الزام محمود را ندارد.

۱۳۵- علی در حالی که غافل از میزان بدهی (یکصد میلیون تومان) خود به طلبکارانش است اقدام به مصالحه اتومبیل خود به مبلغی بسیار نازل تر از قیمت بازار به رضا می نماید. منتقل الیه که از وضعیت علی آگاه است ایجاب صلح را قبول می نماید. در این صورت:

- (۱) طلبکاران علی بر عین مال در ید رضا حق دارند و می توانند آن را توقیف و به فروش رسانند.
(۲) عقد صلح بین علی و رضا صحیح بوده ولی در برابر طلبکاران علی غیرقابل استناد است.
(۳) عقد صلح بین علی و رضا و در برابر طلبکاران نیز صحیح و قابل استناد است.
(۴) عقد صلح صحیح بوده ولی رضا ضامن ما به التفاوت قیمت قراردادی و عرفی در برابر طلبکاران علی است.
۱۳۶- چنانچه مدیون برای فرار از دین، اموال خود را به یکی از نزدیکانش بفروشد، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) در صورت اطلاع خریدار قصد فروشنده برای فرار از دین، معامله باطل است، اعم از اینکه معامله صوری باشد یا خیر.
(۲) چنانچه معامله صوری باشد، در صورتی باطل است که قصد فرار از دین محرز باشد.
(۳) معامله اگر صوری نباشد، در مقابل اشخاص ثالث، غیرنافذ و مبیع قابل توقیف است.
(۴) چنانچه معامله صوری نباشد، صحیح است، لیکن اخذ مال مورد انتقال از خریداری که از قصد فرار از دین آگاه بوده، جهت وصول طلب ممکن است.

۱۳۷- بعد از صدور حکم محکومیت علی به پرداخت دین به حسین و صدور برگ اجرائیه، علی خانه اش (مستثنیات دین) و اتومبیلش را به رضا و اولاد او نسلماً بعد نسل وقف می کند در حالی که رضا از وضعیت دین علی به حسین و صدور اجرائیه آگاه نیست. در این صورت:

- (۱) وقف خانه و اتومبیل صحیح است.
(۲) وقف خانه صحیح و وقف اتومبیل، غیر نافذ است.
(۳) وقف خانه در برابر حسین غیر قابل استناد و وقف اتومبیل، غیر نافذ است.

۴) وقف خانه و وقف اتومبیل در برابر حسین، غیر قابل استناد است.

۱۳۸- خرید و فروش آنچه که در عرف ارزش داد و ستد ندارد:

- ۱) در صورتی که در نظر خریدار و فروشنده ارزش مالی و معنوی داشته باشد صحیح است هر چند که فروش آن معقول نباشد
- ۲) صحیح است.
- ۳) در صورتی که در نظر خریدار و فروشنده ارزش مالی و معنوی داشته باشد و فروش آن معقول باشد صحیح است.
- ۴) باطل است مطلقاً.

۱۳۹- علی، فرزندی به نام حسین را که از پرورشگاه آورده و اکنون به ۲۱ سالگی رسیده، فرزند خود تصور کرده و خانه اش را تحت تأثیر اکراه حسین به وی هبه می کند و حسین هم هبه را قبول می کند. در این صورت:

- ۱) عقد هبه باطل است.
 - ۲) عقد هبه با تنفیذ علی صحیح و نافذ می شود و منافع موهوبه از زمان تنفیذ، متعلق به حسین می شود.
 - ۳) عقد هبه با تنفیذ علی، صحیح و نافذ می شود و منافع موهوبه از زمان عقد، متعلق به حسین می شود.
 - ۴) عقد هبه صحیح است.
- ۱۴۰- فروشنده ملکی به اعتبار اینکه خریدار، دوست برادر اوست، در فروش خانه به وی تخفیف می دهد اما بعد از امضای قرارداد، متوجه می شود که برادر او خریدار را نمی شناسد و او در شخص طرف اشتباه کرده است. این معامله ...

۱) غیر نافذ است. ۲) باطل است. ۳) جایز است. ۴) صحیح است.

۱۴۱- اشتباه در وصف مورد معامله، چه زمان باعث ایجاد حق فسخ برای متضرر می شود؟

- ۱) اشتباه در وصف اساسی مورد معامله
- ۲) اشتباه در وصف اساسی زوج در عقد نکاح
- ۳) اشتباه در وصف مهم مورد معامله
- ۴) گزینه های ۲ و ۳

۱۴۲- علی، تحت تأثیر اکراه، تلفن همراه خود را به محمود می فروشد و بعد از گذشت ۳ ماه از تاریخ عقد، آن را تنفیذ می کند. در این صورت منافع تلفن همراه در فاصله مابین عقد و تنفیذ علی، متعلق به کیست؟

- ۱) علی
- ۲) محمود
- ۳) بالمناصفه متعلق به علی و محمود است.
- ۴) متعلق به علی است مگر اینکه قصد او تنفیذ عقد از زمان عقد باشد.

(مواد ۳۰۱ تا ۳۳۷ ق.م)

در الزاماتی که بدون قرارداد حاصل می شود

۳۳۷- احراز تقصیر وارد کننده زیان در دعوی مسئولیت مدنی، به عهده کدام مرجع است؟

۱) دادگاه عمومی در کلیه موارد، به جز موارد مربوط به طرح دعوی خسارت علیه خسارت علیه قضات، دولت و کارفرمایان مشمول قانون کار در خصوص حوادث کار

۲) دادگاه عمومی در کلیه موارد، به جز موارد مربوط به طرح دعوی مطالبه خسارت علیه دولت، قضات و اشخاصی که مرتکب اعمال ضد رقابتی می شوند

۳) دادگاه رسیدگی کننده به دعوی خسارت در کلیه موارد، به جز مواردی که برای احراز تخلف وارد کننده زیان، مرجع انتظامی خاص پیش بینی شده است.

۴) دادگاه عمومی رسیدگی کننده به دعوی خسارت در کلیه موارد

۳۳۸- در رابطه با شرایط ضرر قابل جبران در نظام حقوقی ایران، کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) مسلم، مستقیم و شخصی بودن ضرر از جمله شرایط ضرر قابل جبران است.

۲) قابلیت پیش بینی مقدار ضرر و ماهیت ضرر از جمله شرایط ضرر قابل جبران است.

۳) قابلیت پیش بینی علت یا ماهیت ضرر از جمله شرایط ضرر قابل جبران است.

۴) ضرر باید ناشی از لطمه ای باشد که به حق شخص یا نفع مشروع او وارد شده باشد.

۳۳۹- قابلیت پیش بینی ضرر، در کدام مورد شرط است؟

۱) مسئولیت دارنده اتومبیل

۲) خسارت وارده به مصرف کننده، ناشی از عیب تولید کالا

۳) خسارات ناشی از صدمه های بدنی که در آینده ظاهر می شود.

۴) مسافری که سابقه بیماری دارد و در اثر ترمز ناگهانی قطار، دچار حمله قلبی شود.

۳۴۰- در مواردی که شخصی به عنوان سبب و دیگری به عنوان مباشر در وقوع خسارت بدنی نقش

دارند کدام مورد صحیح است؟

۱) مباشر مسئول است نه مسبب .

۲) مباشر مسئول است نه سبب ، مگر در موارد استثنایی.

۳) عاملی که خسارت مستند به او است مسئول است .

۴) صرف نظر از درجه تأثیر ، به نسبت مساوی مسئول هستند .

۳۴۱- والدین صغیری نگهداری او را در ساعات اداری به موجب قرارداد به مهد کودک سپرده اند در

همین مدت، صغیر به دیگری خسارت وارد می سازد ، کدام مورد در خصوص مسئولیت جبران

خسارت، صحیح است؟

۱) اصولاً والدین مسئول جبران خسارت هستند، مگر اینکه ثابت کنند تقصیری در تربیت طفل نکرده اند

- ۲) صغیر مسئول است و باید از مال او، جبران خسارت شود
- ۳) صغیر، مهدکودک و والدین، مسئولیت تضامنی دارند
- ۴) مهدکودک در هر حال مسئول جبران خسارت است
- ۳۴۲- کامران باغی را اجاره نموده و به رغم پایان مدت و مطالبه مالک، آن را تحویل نمی دهد. پس از آن، کارگران کامران به دستور وی از نهر کنار باغ، درختان را آبیاری می کنند و به علت ورود پساب های کارخانه مجاور به داخل نهر، برخی درختان باغ خشک می شوند. با توجه به عدم اطلاع کامران و کارگران از آلودگی آب، مالک جهت مطالبه خسارت خود، به چه اشخاصی می تواند رجوع کند؟
- ۱) کامران و مالک کارخانه
۲) فقط کامران
- ۳) فقط مالک کارخانه
۴) کارگران، کامران و مالک کارخانه
- ۳۴۳- حسین و محمود، کودکانی هستند که اولیای آنان، قراردادی رایگان با علی منعقد کرده اند تا وی به مدت کوتاهی ایشان را نگهداری و مواظبت نماید. در این مدت در زمانی که علی، غافل از حال کودکان بوده حسین جنایتی بر محمود وارد می نماید و سپس علی، محمود را بلافاصله نزد پزشک حاضر می نماید در حالی که به پدر محمود دسترسی نداشته است. پزشک موفق به مداوای محمود نشده و محمود فوت می کند. در این صورت:
- ۱) مطلقاً پزشک ضامن دیه محمود است.
- ۲) ممکن است علی ضامن دیه محمود باشد.
- ۳) ممکن است پدر حسین، ضامن دیه محمود باشد.
- ۴) ممکن نیست حسین، ضامن دیه محمود باشد.
- ۳۴۴- هرگاه چند سبب به صورت طولی موجب ورود زیان شوند در حقوق ایران کدامیک از اسباب، مسئولیت مدنی دارد؟
- ۱) اصولاً سبب مناسب (متعارف) مسئولیت دارد و در جنایات، اصولاً سبب مقدم در تأثیر یا سبب مؤخر در حدوث، مسئولیت دارد.
- ۲) مطلقاً سبب مناسب (متعارف) مسئولیت مدنی دارد.
- ۳) مطلقاً سبب مقدم در تأثیر یا سبب مؤخر در حدوث، مسئولیت مدنی دارد.
- ۴) اصولاً سبب مناسب (متعارف) مسئولیت مدنی دارد و در جنایات، مطلقاً سبب مقدم در تأثیر یا سبب مؤخر در حدوث، مسئولیت مدنی دارد.
- ۳۴۵- شخصی ضایعات فلزی را در کنار شارع عمومی دپو نموده و دیگری پوست میوه های لغزنده را در نزدیکی آن ها ریخته است. اگر رهگذری به واسطه عبور از روی پوست میوه ها لغزیده و بر روی ضایعات بیفتد و آسیب ببیند و به علت سهل انگاری پزشک معالج پای او قطع شود، مسئول دانستن پزشک بر مبنای کدام یک از نظریات راجع به اجتماع اسباب است؟

(۱) سبب مقدم در تاثیر (۲) سبب نزدیک

(۳) سبب متعارف و اصلی (۴) سبب اقوی

۳۴۶- در حالت علم اجمالی به ورود زیان توسط یکی از چند شخص و عدم علم تفصیلی به انتساب زیان به یکی از ایشان:

(۱) با توسل به قاعده قرعه، شخص مسوول را انتخاب می کنیم.

(۲) حکم به مسوولیت تضامنی اشخاص می نمائیم.

(۳) اصل بر تقسیم به تساوی مسوولیت بین اطراف علم اجمالی است مگر در موارد استثنایی که راه حل قانون مجازات با وحدت ملاک جریان می یابد.

(۴) قاضی مخیر است که هر یک از اشخاص را به جبران زیان محکوم نماید.

۳۴۷- در نظام حقوقی ایران، در حالتی که عامل زیان، عمداً و با سوءنیت یا خطای فاحش و قابل سرزنش به زیان دیده ضرر وارد می کند:

(۱) فقط می توان جبران خسارت وارده به زیان دیده را از دادگاه درخواست نمود.

(۲) فقط می توان پرداخت خسارت تنبیهی را از دادگاه درخواست نمود.

(۳) می توان جبران خسارت وارده به زیان دیده و در برخی موارد، پرداخت خسارت تنبیهی را از دادگاه درخواست نمود.

(۴) می توان جبران خسارت وارده به زیان دیده و پرداخت خسارت تنبیهی را از دادگاه درخواست نمود.

۳۴۸- هرگاه چند نفر کارگر مجتمعاً زبانی به شخص ثالث وارد آورند:

(۱) متضامناً مسئول جبران خسارت وارده بوده و میزان مسئولیت هر یک از آنان با توجه به نحوه مداخله هر یک، از طرف دادگاه تعیین می شود.

(۲) مشترکاً مسئولیت مدنی دارند.

(۳) مشترکاً مسئولیت جبران خسارت دارند و میزان مسئولیت هر یک، با توجه به نحوه مداخله ایشان، از طرف دادگاه تعیین می شود.

(۴) میزان مسئولیت هریک از ایشان با توجه به درجه تقصیرشان از سوی دادگاه تعیین می شود.

۳۴۹- شخصی در جریان تحقیقات مقدماتی و دادرسی، به دلیل تقصیر قاضی بازداشت می شود، اما بعداً بی گناهی اش ثابت می شود و تبرئه می گردد خسارت این شخص به چه نحو جبران می شود؟

(۱) خسارت زیان دیده توسط دولت و از محل صندوق خاصی جبران می شود، اما دولت پس از جبران خسارت می تواند به قاضی مقصر مراجعه کند.

(۲) خسارت زیان دیده توسط دولت و از محل صندوق خاصی جبران می شود، و حق مراجعه به قاضی مقصر برای دولت وجود ندارد.

(۳) قاضی مقصر، شخصاً مسئول جبران خسارت است.

۴) به دلیل حاکمیتی بودن عمل قضاوت و دادگستری دولت و قاضی در این خصوص، مسئولیت مدنی ندارد و قاضی صرفاً مسئولیت انتظامی دارد

۳۵۰- اگر حسین برای جلوگیری از خون ریزی فردی که مجروح شده است لباس مجروح را پاره کند و از آن به عنوان مانع خونریزی استفاده نماید در این صورت:

۱) حسین، ضامن خسارت ناشی از پاره کردن لباس است.

۲) حسین به دلیل قاعده اضطرار از مسئولیت مدنی معاف است.

۳) حسین به دلیل قاعده احسان از مسئولیت مدنی معاف است.

۴) حسین به دلیل قاعده احسان و قاعده اضطرار از مسئولیت مدنی معاف است.

۳۵۱- شخصی برای خاموش کردن اتومبیل که آتش گرفته است از پتو و لباس خودش استفاده می کند و پتو و لباس تلف می شود. در صورتی که شرایط اداره مال غیر وجود نداشته باشد کسی که ضرر از او دفع شده چه مسئولیتی در برابر زبان دیده دارد؟

۱) هیچ مسئولیتی

۲) اگر از فعل زبان بار عامل استفاده کرده باشد باید خسارت عامل را تا حدی که استفاده کرده جبران کند.

۳) اگر از فعل زینبار بار عامل استفاده کرده باشد باید تمام خسارت وارد بر عامل را جبران کند.

۴) در هر صورت باید خسارت عامل را جبران کند.

۳۵۲- در نتیجه عدم استحکام بنا و عدم رعایت ضوابط قانونی، ساختمانی نوساز به علت زلزله خراب

می شود. تقسیم مسئولیت چگونه است؟

۱) با علم عامل انسانی و عدم پیشگیری، مسئولیت بر عهده اوست و در غیر اینصورت، از مسئولیت معاف است.

۲) تمام خسارت به عامل انسانی منتسب می شود و او باید به تنهایی تمامی خسارت را جبران کند.

۳) با توجه به وجود قوه قاهره، مسئولیت از عهده عامل انسانی برداشته می شود.

۴) مسئولیت به نسبت تاثیر عوامل انسانی و قوه قاهره تقسیم می شود.

۳۵۳- شخصی از دیگری برای بیرون آوردن اتومبیل خود از جوی یا گودالی کمک می خواهد و او هم

به کمک وی می شتابد. در هنگام بیرون آوردن ماشین، سپر آن کنده شده و آسیب می بیند. حکم

مسئله از لحاظ قواعد ضمان قهری چیست و مبنای آن کدام قاعده است؟

۱) ضامن نیست- ضرورت

۲) ضامن نیست- اقدام مالک

۳) ضامن نیست- احسان

۴) ضامن است- اتلاف

۳۵۴- هرگاه شخصی بدون آگاهی از ممنوعه بودن مکان، وارد منطقه ممنوعه نظامی شود و مورد

اصابت تیر قرار گیرد، حکم قضیه چیست؟

۱) دیه مضروب باید از بیت المال پرداخت شود.

۲) ضارب، ضامن دیه اوست

۳) اقدام به ضرر خود کرده و کسی ضامن نیست

۴) عاقله ضارب، ضامن است.

(مواد ۳۳۸ تا ۸۰۷)

عقود معین

۴۲۷- کدام یک از بیع های زیر باطل نیست؟

- (۱) بیعی که مقدار و جنس و وصف مبیع کلی، در عقد ذکر نشود.
- (۲) بیع دین به دین
- (۳) بیع کالی به کالی
- (۴) بیعی که اجل پرداخت مبیع یا ثمن، مجهول مانده است.

۴۲۸- در صورتی که ثمن کلی باشد برای صحت بیع، مقدار و جنس و وصف آن:

- (۱) باید در عقد ذکر شود یا نزد طرفین به نحوی از انحاء معلوم باشد.
- (۲) کافی است در سند قرارداد ذکر شود اگرچه در عقد ذکر نشود.
- (۳) باید در عقد ذکر شود یا قرارداد به صورت معاطات واقع شود یا نمونه ای برای این مقصود انتخاب شود.
- (۴) باید در عقد ذکر شود یا نمونه ای برای این مقصود انتخاب شود.

۴۲۹- پس از فروش یک تن از پنج تن گندم موجود در انبار، خریدار یک تن از گندم ها را بدون اذن فروشنده تصرف می کند و گندم ها در دست وی تلف می شود. وضعیت معامله و ید خریدار چگونه است؟

- (۱) بیع منفسخ و ید خریدار امانی است.
- (۲) بیع باقی و ید خریدار امانی است.
- (۳) بیع منفسخ و ید خریدار ضمانتی است.
- (۴) بیع باقی و ید خریدار ضمانتی است.

۴۳۰- حسین به عنوان بایع، خانه ای را به رضا به عنوان خریدار به مبلغ ۲۰۰ میلیون تومان فروخته و موعد تسلیم هر دو عوض، ۳ ماه بعد از عقد بیع قرار داده شده است. در صورت حلول اجل و اخذ مهلت عادلانه جهت تادیه ثمن:

- (۱) طرفین حق حبس ندارند.
- (۲) طرفین حق حبس دارند.
- (۳) فقط حسین حق حبس دارد.
- (۴) فقط رضا حق حبس دارد.

۴۳۱- در عقد بیع، حق حبس شامل کدام نوع مبیع می شود؟

- (۱) کلی در معین
- (۲) عین معین
- (۳) کلی فی الذمه
- (۴) همه موارد

۴۳۲- حسین، از طریق پست الکترونیک، ایجاب فروش تلفن همراه معینی به علی می دهد. علی هم متعاقباً پیشنهاد فروش آن را به محمد می دهد. محمد در حالی که مجنون است پیشنهاد فروش علی را قبول می کند و تلفن همراه مزبور را قبض می نماید. در این صورت:

- (۱) علی مالک تلفن همراه است و محمد در حکم غاصب بوده و در برابر او مسئولیت دارد.
- (۲) حسین مالک بوده و علی و محمد در برابر او مسئولیت تضامنی دارند.
- (۳) علی مالک بوده و محمد در برابر حسین و علی مسئولیت تضامنی دارد.
- (۴) حسین مالک بوده و تنها محمد در برابر او مسئولیت دارد.

۴۳۳- حسین، سه اصله درخت سیب را در زمین علی بدون اذن وی می کارد. علی از جریان مطلع شده و درختان را آب داده و موجب نمو و رشد آن می شود تا اینکه درختان ۳۰۰ کیلو ثمره دهند. ثمره درختان را چیده و در انبار در کنار ۳۰۰ کیلوی باغ خودش قرار می دهد. هم اکنون ۶۰۰ کیلو سیب در انبار است و علی ۳۰۰ کیلو از آن را به صورت کلی در معین به حسین می فروشد. در این حالت:

- (۱) حسین می تواند تمام ۶۰۰ کیلو را برداشته و تصرف کند.
 - (۲) حسین می تواند تنها ۳۰۰ کیلو را برداشته و تصرف کند.
 - (۳) حسین فقط با اذن علی یا تعیین مصداق به وسیله علی، می تواند ۳۰۰ کیلو را برداشته و تصرف کند.
 - (۴) حسین بعد از اذن علی می تواند ۶۰۰ کیلو را برداشته و تصرف کند.
- ۴۳۴- پس از انعقاد قرار داد پیش فروش ساختمان ، در صورت انتقال حقوق و تعهدات پیش خریدار نسبت به واحد پیش فروش شده :

- (۱) پیش خریدار عهده دار پرداخت بها یا عوض قرار داد نیست .
 - (۲) پیش خریدار عهده دار پرداخت بها یا عوض قرار داد است .
 - (۳) پیش خریدار عهده دار پرداخت بها یا عوض قرار داد است اگر بدون رضایت فروشنده به چنین عملی مبادرت کرده باشد
 - (۴) پیش خریدار عهده دار پرداخت نیمی از بها یا عوض قرار داد است .
- ۴۳۵- حسین در قالب یک سند عادی، توافقی مبنی بر پیش فروش ساختمان با علی منعقد می کند. حسین به موجب این توافق، متعهد به احداث واحد ساختمانی مشخص در زمین خودش می شود. رضا ضامن حسین شده و سپس رضا، علی را به احمد حواله می دهد و احمد و علی این حواله را قبول می کنند. در این صورت:

- (۱) قرارداد پیش فروش ساختمان و ضامن و حواله منعقد شده است.
 - (۲) قرارداد پیش فروش ساختمان و ضامن و حواله منعقد نشده است.
 - (۳) قرارداد پیش فروش ساختمان منعقد شده ولی عقد ضامن و عقد حواله منعقد نشده است.
 - (۴) قرارداد پیش فروش ساختمان و ضامن شده ولی عقد حواله منعقد نشده است.
- ۴۳۶- در کدامیک از گزینه های زیر در مورد قرارداد پیش فروش ساختمان و آپارتمان صحیح است؟
- (۱) در صورت انتقال حقوق و تعهدات پیش خریدار نسبت به واحد پیش فروش شده بدون رضایت پیش فروشنده، پیش خریدار عهده دار پرداخت بها یا عوض قرارداد است.
 - (۲) پس از انتقال قطعی واحد پیش فروش شده و انجام کلیه تعهدات، قرارداد پیش فروش از درجه اعتبار ساقط می شود.
 - (۳) قرارداد پیش فروش، یک قرارداد تشریفاتی است.
 - (۴) همه موارد

(مواد ۸۰۸ تا ۹۴۹)

شفعه ، وصیت، ارث

۸۰۷- بعد از پدید آمدن حق شفعه، در صورتی که معلوم شود مبیع، حین البیع معیوب بوده و مشتری از بایع ارش گرفته باشد:

- ۱) شفیع برای اخذ به شفعه، موظف به پرداخت ثمن معامله به مشتری است.
- ۲) شفیع برای اخذ به شفعه، قیمت روز ثمن را باید به مشتری بپردازد.
- ۳) شفیع برای اخذ به شفعه، قیمت روز مبیع را باید به مشتری بپردازد.
- ۴) شفیع برای اخذ به شفعه، معادل ثمن منهای ارش را به مشتری می پردازد

۸۰۸- زهره و آناهیتا در زمینی شریک هستند. زهره سهم خود را به مریم از طریق عقد بیع انتقال داده و برای زهره خیار شرط به مدت ۳ ماه قرار داده شده است. بر فرض وجود حق شفعه برای آناهیتا:

- ۱) اگر زهره و مریم عقد بیع را اقاله نمایند این اقاله باطل است.
- ۲) در صورت اعمال حق فسخ توسط زهره، اعمال بعدی شفعه توسط آناهیتا صحیح نیست.
- ۳) در صورت اعمال شفعه توسط آناهیتا، اقاله بعدی عقد بیع بین زهره و مریم ممکن نیست.
- ۴) در صورت اعمال حق شفعه توسط آناهیتا، فسخ بعدی عقد بیع توسط زهره ممکن نیست.

۸۰۹- در کدام مورد، حق شفعه ثابت نیست؟

- ۱) آنجا که یکی از دو شریک زمین، سهم خود را در قالب بیع به عنوان ثمن به شخصی انتقال دهد.
 - ۲) آنجا که یکی از دو مالک آپارتمان بر روی زمین مشاع، آپارتمان خود را در قالب مبیع بفروشد.
 - ۳) آنجا که یکی از دو شریک زمین، سهم خود را در قالب بیع خیاری به شخصی منتقل کند.
 - ۴) آنجا که یکی از دو شریک زمین، بخشی از ملک خود را به شخصی به عنوان مبیع می فروشد.
- ۸۱۰- در مقابل شریکی که به حق شفعه تملک می کند چه کسی ضامن درک مبیع است؟

۱) بایع

۲) مشتری

۳) در صورتی که مبیع به تصرف مشتری داده شده باشد مشتری ضامن درک است.

۴) در صورتی که مبیع به تصرف مشتری داده نشده باشد مشتری ضامن درک است.

۸۱۱- حق شفعه:

۱) قابل انتقال به وصیت است.

۲) از طریق صلح قابل انتقال است و بر اثر صلح سهم مشاع، ایجاد می شود.

۳) از طریق بیع سهم مشاع در قالب ثمن، پدید آمده و از طریق ارث قابل انتقال است.

۴) به نسبت سهم هر وارث، به ارث می رسد اما اجرای حق باید به طور جمعی باشد تا تبعیضی رخ ندهد

۸۱۲- اگر مال مورد شفعه مستحق للغير در آید چه کسی ضامن است؟

۱) مشتری در صورتی ضامن است که مال مورد شفعه در هنگام اخذ به شفعه به تصرف او داده شده باشد.

۲) مشتری مطلقاً ضامن درک است.

۳) بایع مطلقاً ضامن درک است.

۴) هر یک از بایع و مشتری، متضامناً ضامن درک مال مورد شفعه اند.

۸۱۳- مشتری نسبت به خرابی و عیب و تلفی که.....

۱) قبل از اخذ به شفعه در ید او حادث شده باشد ضامن نیست.

۲) قبل از اخذ به شفعه در ید او حادث شده باشد ضامن نیست در صورتی که تعدی یا تفریط نکرده باشد.

۳) بعد از اخذ به شفعه در ید او حادث شده باشد ضامن نیست در صورتی که تعدی یا تفریط کرده باشد.

۴) قبل از اخذ به شفعه در ید او حادث شده باشد ضامن است.

۸۱۴- حسین و علی، صاحبان مشاع آپارتمانی هستند. حسین سهم خود در آپارتمان را به رضا انتقال

می دهد. در این صورت:

۱) علی حق شفعه نسبت به مشاعات ساختمان دارد.

۲) علی حق شفعه نسبت به بخش اختصاصی در مالکیت رضا دارد.

۳) علی حق شفعه نسبت به تمام مالکیت رضا در مشاعات و قسمت اختصاصی دارد.

۴) علی حق شفعه ندارد.

۸۱۵- کدامیک از موارد زیر دلالت بر اسقاط حق شفعه می نماید؟

۱) رد پیشنهاد فروش سهم شریک که این پیشنهاد به شریک دیگر ارائه شده بود.

۲) اسقاط حق خیار که برای شریک سابق در بیع بین بایع (شریک فروشنده) و خریدار قرار داده شده است توسط شریک سابق اسقاط شود.

۳) شریکی که حق شفعه دارد بعد از آگاه شدن از حق شفعه، سهم خود را به شخص دیگر انتقال دهد.

۴) شریک سابق، ضامن درک مبیع در عقد بیع سهم شریک دیگر شود.

۸۱۶- ملک شخص الف و ب در مجری مشترک است، الف ملک خود را فروخته است در این صورت

شخص ب:

۱) دارای حق شفعه است

۲) دارای حق شفعه نیست

۳) در صورتی دارای حق شفعه است که الف مالک خود را با مجری فروخته باشد

۴) در صورتی دارای حق شفعه است که در خود ملک نیز مشاعاً شریک باشد

۸۱۷- یکی از دو شریک مال غیر منقول مال خود را به ثالث فروخته و برای خود به مدت یکسال حق

فسخ لحاظ کرده است، آیا شریک دیگر می تواند اخذ به شفعه نماید؟

۱) بله زیرا خیار بودن بیع مانع اخذ به شفعه نیست

۲) پس از انقضای مدت خیار شرط و عدم فسخ می تواند

۳) خیر زیرا وجود خیار مانع حق شفعه است

۴) مادام که مدت خیار منقضی نشده است نمی تواند

۸۱۸- اگر مال مورد شفعه مستحق للغير در آید چه کسی ضامن است؟

- (۱) مشتری در صورتی ضامن است که مال مورد شفعه در هنگام اخذ به شفعه به تصرف او داده شده باشد
- (۲) مشتری مطلقاً ضامن درک است
- (۳) بایع مطلقاً ضامن درک است
- (۴) هر یک از بایع و مشتری متضامناً ضامن درک مال مورد شفعه اند
- ۸۱۹- چنانچه پس از اخذ به شفعه مال در دست مشتری بدون تعدی و تفریط تلف شود به عهده کیست؟**

- (۱) شفعه منفسخ می شود و تلف از مال مشتری است
- (۲) تلف از مال شفیع است
- (۳) تلف از مال فروشنده است
- (۴) تلف بر عهده مشتری و شفیع است

۸۲۰- در وصیت بر غیر محصور و جهت، قبول با چه کسی است؟

- (۱) موصی لهم (۲) وصی (۳) حاکم (۴) قبول شرط نیست

۸۲۱- در کدام یک از موارد زیر موصی له نمی تواند وصیت تملیکی را رد کند؟

- (۱) در هر صورتی می تواند
- (۲) قبل از فوت موصی می تواند.
- (۳) بعد از فوت موصی، وصیت را قبول و موصی به را قبض کند.
- (۴) بعد از قبض موصی به توسط موصی به

۸۲۲- وصیت به مال آینده:

- (۱) در صورتی که موصی به، در آینده قابلیت به وجود آمدن داشته باشد صحیح است.
- (۲) در صورتی که موصی تصور وجود عین نماید و سپس معلوم شود موجود نبوده و بعداً قابل به وجود آمدن باشد صحیح است.
- (۳) در صورتی که بیش از ثلث دارایی موصی در حین فوتش باشد و برخی ورثه، مازاد بر ثلث را تنفیذ و برخی رد کنند بخش مازاد بر ثلث باطل می شود.
- (۴) در صورتی که مال کلی باشد تعیین فرد آن با ورثه نبوده و با شخصی است که وصی در وصیت مشخص می کند.

۸۲۳- در صورتی که موصی له وصیت را بعد از فوت موصی قبول نماید:

- (۱) دیگر حق رد آن را ندارد.
- (۲) اگر موصی به را قبض کرده باشد دیگر حق رد آن را ندارد.
- (۳) حق رد آن را دارد.
- (۴) حق رد آن را دارد اگر موصی به را قبض کرده باشد.

۸۲۴- در تحقق وصیت تملیکی، کدام مورد شرط نیست؟

- (۱) وجود موصی له در زمان وصیت

۲) وجود موصی له در زمان تملک موصی به

۳) اهلیت تملک موصی له در زمان انشاء وصیت و زمان تملک

۴) هیچکدام

۸۲۵- اگر بعد از وصیت کردن به نفع حمل، حمل در نتیجه جرمی سقط شود:

۱) موصی به، به ورثه حمل می رسد مگر اینکه جرم، مانع ارث باشد.

۲) موصی به، به ورثه حمل می رسد اگر حمل زنده متولد شده و سپس بمیرد.

۳) موصی به، به ورثه حمل می رسد.

۴) موصی به، به ورثه حمل نمی رسد.

۸۲۶- موصی و موصی له در یک حادثه فوت می کنند، اما تقدم و تاخر فوت ایشان نسبت به هم

معلوم نیست. بر حسب اینکه موصی له، وصیت را قبل از وقوع حادثه قبول کرده یا قبول نکرده باشد،

وصیت یاد شده، به ترتیب، اصولاً چه وضعیتی خواهد داشت؟

۱) صحیح- باطل

۲) باطل- صحیح

۳) صحیح- صحیح

۴) باطل- باطل

۸۲۷- در چه صورت موصی له نمی تواند وصیت را رد کند؟

۱) در حالتی که بعد از فوت موصی، موصی به را قبض کرده باشد.

۲) در حالتی که موصی له، بعد از فوت موصی، وصیت را قبول و موصی به را قبض کرده باشد.

۳) در حالتی که موصی له، بعد از فوت موصی، وصیت را قبول کرده باشند.

۴) در حالتی که موصی له، پیش از فوت موصی، وصیت را قبول کرده باشند.

۸۲۸- اگر سه نفر وصی ضمن یک وصیتنامه معین شوند و یکی از ایشان فوت کرده و دیگری هم

منعزل شود در این صورت:

۱) وصی باقی مانده می تواند به طور مستقل تصمیم بگیرد و اجرا کند.

۲) وصی باقیمانده سمتش از بین می رود.

۳) حاکم باید امینی بجای متوفی و امینی بجای وصی منعزل برگزیند.

۴) تصمیمات به مباشرت وصی و تصویب حاکم، نافذ است.

۸۲۹- حسین منزل شخصی خود را برای همسرش وصیت می کند و ضمن آن شرط می کند که از

وصیت رجوع نخواهد کرد. آنگاه منزل را برای ۵۰ سال اجاره می دهد. در این حالت:

۱) رجوع از وصیت صورت گرفته است.

۲) رجوع از وصیت صورت نگرفته ولی وصیت قابل رجوع است.

۳) در صورت فوت حسین در اثنای اجاره، مابقی مال الاجاره به همسر حسین (موصی له) می رسد.

۴) اگر حسین اجاره را فسخ کند وصیت همچنان باقی می ماند.

اشخاص و محجورین (مواد ۱۲۰۷ تا ۱۲۵۶)

حجر و قیمومت

۸۹۶- قبول عاریه و نیز عقد نکاح توسط صغیر ممیز و سفیه چه حکمی دارد؟

- (۱) قبول عاریه، غیر نافذ و عقد نکاح ایشان باطل است.
- (۲) قبول عاریه و عقد نکاح ایشان، هر دو غیر نافذ است.
- (۳) قبول عاریه، غیر نافذ و عقد نکاح صغیر ممیز باطل و عقد نکاح سفیه صحیح است.
- (۴) قبول عاریه، نافذ و عقد نکاح ایشان غیر نافذ است.

۸۹۷- حسین (دارای اهلیت) با محمد (محجور) در حین ورزش بدون ارتکاب تقصیر، شیشه منزل متعلق به محمد (محجور) را می شکنند و قیم محمد اصالتاً از سوی خودش و از باب نمایندگی از سوی محمد مبادرت به انعقاد عقد ضمانت از حسین می نماید. در این صورت:

(۱) عقد ضمان در صورت غبطه مولی علیه و تنفیذ دادستان صحیح شده و قیم موظف به پرداخت تمام خسارت وارده است.

(۲) عقد ضمان حتی در صورت غبطه مولی علیه و تنفیذ دادستان هم نافذ نمی شود.

(۳) عقد ضمان در صورت تصویب دادستان صحیح است و قیم، موظف به پرداخت نیمی از خسارت وارده است.

(۴) عقد ضمان در صورت غبطه محمد و تنفیذ دادستان صحیح و تعهد قیم به اندازه تمام خسارت وارده نیست.

۸۹۸- علی پس از رسیدن به سن بلوغ و رشد ازدواج کرده و بر اثر عارضه جنون، مجنون گشته در حالی که پدر، مادر و زوجه او و نیز پدر پدرش زنده باشند. برای تعیین قیم وی توسط دادگاه:

(۱) پدر و مادر بر زوجه مقدم شده و دادگاه نمی تواند زوجه را به عنوان قیم تعیین نماید.

(۲) در صورتی که پدر پدر علی، حاضر به دادن تضمین شود بر سایر افراد یاد شده در نصب برای سمت قیمومت مقدم می شود.

(۳) دادگاه می تواند بر اساس مصلحت محجور، زوجه و پدر و مادر وی را به عنوان قیم معین نماید.

(۴) دادگاه از بین افراد یاد شده می بایست فردی را که حاضر به دادن تضمین باشد با رعایت الاقرب فالاقرب تعیین نماید.

۸۹۹- دختر ۱۲ ساله ای برای شستشوی منزلی که به او ارث رسیده با پسر ۱۳ ساله، قرار دارد کار منعقد می نمایند. وضعیت این قرارداد چیست؟

(۱) این قرارداد، باطل است.

(۲) این قرارداد از طرف پسر غیر نافذ و منوط به تنفیذ ولی یا قیم او است

(۳) این قرارداد از هر دو طرف غیر نافذ است و منوط به تنفیذ ولی یا قیم ایشان است.

(۴) این قرارداد از سوی دختر غیر نافذ و منوط به تنفیذ ولی یا قیم او است.

۹۰۰- کدام یک از گزینه های زیر، بیان کننده سلب حق مدنی به طور جزئی است؟

(۱) اسقاط حق شفعه

(۲) اسقاط حق عزل وکیل

۳) شرط سلب حق اجاره دادن عین مستاجر بر مستاجر

۴) همه موارد

۹۰۱- در قرارداد استخدام مهماندار هواپیما شرط شده است که زن (مستخدم) تا مدت یک سال

ازدواج نکند. چنین شرطی:

۱) صحیح است.

۲) باطل است و موجب بطلان قرارداد استخدام می شود.

۳) باطل است ولی موجب بطلان قرارداد استخدام نمی شود.

۴) باطل است و برای مشروط له، حق فسخ ایجاد نمی کند.

۹۰۲- ولی قهری ولایتاً قراردادی برای مولی علیه خود منعقد می کند ولی در تمیز مصلحت او اشتباه

کرده و به تصور اینکه عملی مفید و دارای مصلحت برای او انجام می دهد و قراردادی منعقد نموده که

نهایتاً به زیان مولی علیه تمام شده است. در این صورت:

۱) قرارداد غیر نافذ و منوط به تنفیذ مولی علیه بعد از خروج از حجر است.

۲) قرارداد باطل است.

۳) قرارداد صحیح بوده و در صورت تقصیر ولی قهری، او در برابر مولی علیه مسئولیت مدنی دارد.

۴) قرارداد بعد از خروج مولی علیه از حجر، توسط او قابل فسخ است.

۹۰۳- هرگاه زن شوهرداری، محجور باشد اقامتگاه او:

۱) اقامتگاه شوهرش می باشد خواه شوهرش محجور باشد یا نباشد.

۲) اقامتگاه ولی یا قیم او است خواه شوهرش محجور باشد یا نباشد.

۳) اقامتگاه ولی یا قیم او است اگر شوهرش نیز محجور باشد.

۴) اقامتگاه شوهرش است اگر شوهرش محجور نباشد.

۹۰۴- در صورتی که پزشک، ازدواج مجنون را لازم بداند قیم در این زمینه چه اختیاری دارد؟

۱) می تواند با اجازه دادستان برای مجنون ازدواج نماید.

۲) نمی تواند برای مجنون ازدواج نماید.

۳) می تواند برای مجنون ازدواج نماید.

۴) به اذن دادگاه و بدون نیاز به اجازه دادستان می تواند برای مجنون ازدواج نماید.

۹۰۵- قیم، دعوی راجع به مال منقول مولی علیه را که در دادگاه مطرح بوده، با رعایت مصلحت او به

صلح خاتمه داده و در دفترخانه اسناد رسمی، صلح نامه ای تنظیم نمود. این صلح از لحاظ حقوقی چه

وضعیتی دارد؟

۱) چون دعوا در دادگاه مطرح بوده صلح صحیح نیست و فقط با رای دادگاه می توان حل و فصل نمود.

۲) با اطلاع قبلی دادستان، صلح صحیح است.

۳) چون با رعایت مصلحت محجور بوده صلح صحیح است و نیازی به تصویب دادستان ندارد.

۴) با تصویب دادستان صلح صحیح است.

نکاح و طلاق (مواد ۱۰۳۴ تا ۱۲۰۶)

۹۲۸- زن و مردی پیمان نامزدی منعقد کرده و مرد ۱۰ کیلو پسته به عنوان هدیه به زن می دهد . زن و مرد در حادثه ای فوت می کنند. در صورت بقای ۵ کیلو از پسته ها و از رفتن ۵ کیلوی دیگر در اثر

تقصیر زن:

(۱) ورثه مرد فقط می توانند ۵ کیلو پسته را از ماترک زن اخذ نمایند.

(۲) ورثه مرد می توانند ۵ کیلو پسته را از ماترک زن اخذ نمایند و نسبت به ۵ کیلوی تلف شده مثل یا قیمت آن را بخواهند.

(۳) ورثه مرد می توانند ۵ کیلو پسته را از ماترک زن اخذ نمایند و نسبت به ۵ کیلوی تلف شده، قیمت آن را بخواهند.

(۴) ورثه مرد استحقاق دریافت چیزی از ماترک زن ندارند.

۹۲۹- برای جبران خسارت ناشی از بهم زدن نامزدی، وجه التزامی تعیین شده است. چنین وجه التزامی:

(۱) این وجه التزام مطلقاً قابل مطالبه است.

(۲) این وجه التزام مطلقاً قابل مطالبه نیست.

(۳) اگر مقصود طرفین این باشد که در صورت بهم خوردن وعده ازدواج بدون علت موجه، وجه التزام پرداخت شود قابل مطالبه است.

(۴) هیچکدام

۹۳۰- اگر یکی از نامزدها فوت کند وضعیت هدایای دوران نامزدی چگونه خواهد بود؟

(۱) هبه محسوب شده و متعلق به دریافت کننده هدیه خواهد بود.

(۲) در صورتی که عین هدایا موجود باشد قابل مطالبه خواهد بود.

(۳) اگر عین هدایا موجود نباشد قیمت هدایایی که عادتاً نگاه داشته می شود قابل مطالبه خواهد بود.

(۴) در هر صورت مثل یا عین هدایا قابل مطالبه خواهد بود.

۹۳۱- مردی با زنی که در عده طلاق بائن است عقد نکاح منعقد می نماید در چه حالت، حرمت ابدی

بین مرد و زن ایجاد می شود؟

(۱) در صورتی که مرد در حین عقد نکاح، عالم به معتده بودن زن باشد و لو که نزدیکی هم صورت نگرفته باشد.

(۲) فقط در صورتی که مرد در حین عقد، عالم به معتده بودن زن باشد و نزدیکی هم صورت گرفته باشد.

(۳) در صورتی مرد در حین عقد، جاهل به معتده بودن زن باشد و نزدیکی هم صورت نگرفته باشد .

(۴) در هر صورت .

۹۳۲- در کدامیک از موارد زیر، تحقق حرمت نکاح، مشروط به وقوع عمل زناشویی است؟

(۱) عقد نکاح بین مرد با زن در حال احرام

(۲) عقد نکاح با زنی که در عده طلاق بائن است با علم به در عده بودن زن و حرمت نکاح با او.

(۳) عقد نکاح مرد با زن، نسبت به ایجاد حرمت نکاح بین آن مرد با نوه زن.

۴) عقد نکاح مرد با زن، نسبت به ایجاد حرمت نکاح بین مرد با مادر رضاعی زن.

۹۳۳- مردی با زنی زنا می نماید. در این صورت:

۱) نکاح زانی با دختر زانیه و مادر زانیه و خود زانیه حرام است.

۲) نکاح زانی با خواهر زانیه حرام نیست.

۳) نکاح زانی با زانیه و نیز نکاح زانی با خواهر زانیه حرام است.

۴) نکاح زانی با زانیه حرام است.

۹۳۴- ازدواج کارمند رسمی وزارت امور خارجه با زنی که قبلاً بر اثر ازدواج به تابعیت ایران درآمده

است، چه حکمی دارد؟

۱) نفوذ نکاح، موکول به اجازه کتبی وزارت امور خارجه است.

۲) نکاح صحیح است و مانع ادامه خدمت زوج در وزارت امور خارجه نیست.

۳) نکاح باطل است، بنابراین ادامه خدمت کارمند مذکور در وزارت امور خارجه منعی ندارد.

۴) نکاح صحیح است، اما زوج صلاحیت ادامه خدمت در وزارت امور خارجه را نخواهد داشت

۹۳۵- در مورد ازدواج مجنون ادواری، اختیار انعقاد نکاح:

۱) برای ولی وجود دارد اما برای قیم وجود ندارد.

۲) برای قیم وجود دارد اما برای ولی وجود ندارد.

۳) برای ولی یا قیم وجود دارد.

۴) برای ولی یا قیم وجود ندارد.

۹۳۶- حسین، طی وکالتی که به مریم می دهد به وی اختیار می دهد که هر زنی را که صلاح دید به

عقدش درآورد. سپس مریم خودش را به عقد حسین در می آورد. در این صورت:

۱) این نکاح، نافذ است.

۲) این نکاح، غیر نافذ بوده و منوط به تنفیذ حسین است.

۳) این نکاح، باطل است.

۴) این نکاح، نافذ است ولی تنفیذ مهر موکول به اجازه حسین است.

۹۳۷- مریم بعد از صدور اذن پدر، با علی مبادرت به انعقاد نکاح نموده و سپس به دلیل انجام اعمال

ورزشی، بکارتش بعد از صدور اذن پدر، زایل شده است. اگر قبل از نزدیکی بین علی و مریم بر اثر

طلاق مفارقت حاصل شود:

۱) مریم برای ازدواج مجدد نیاز به اذن ولی دارد.

۲) مریم برای ازدواج مجدد نیاز به اذن دادگاه دارد.

۳) مریم برای ازدواج مجدد، حسب مورد نیاز به اذن ولی و یا اذن دادگاه دارد.

۴) مریم برای ازدواج مجدد، نیازی به اذن ولی و یا اذن دادگاه ندارد.

(مواد ۱۲۵۷ تا ۱۳۳۵)

ادله اثبات دعوا

۱۰۱۸- آیا انکار بعد از اقرار مسموع است؟

- ۱) انکار بعد از اقرار در هیچ صورتی مسموع نیست
- ۲) انکار بعد از اقرار مسموع است به قید سوگند.
- ۳) ادعای فساد و اشتباه از سوی مقرر پذیرفته می شود ولی برای ضرر زدن به اقرار باید ادعاها اثبات شود.
- ۴) ادعای فساد و اشتباه پذیرفته می شود و نیاز به اثبات ندارد.

۱۰۱۹- در تعارض اماره قانونی با اماره قضایی:

- ۱) هر دو از اعتبار ساقط می شوند.
 - ۲) باید هر دو را جمع نمود
 - ۳) تقدم با اماره قانونی است.
 - ۴) تقدم با اماره قضایی است.
- ۱۰۲۰- سعید به نسب فرد کبیر دیوانه ای به عنوان فرزند خود اقرار معلق می نماید. در صورتی که تحقق نسب سعید با مقررله بر حسب عادت و قانون ممکن باشد این اقرار چه وضعیتی دارد؟
- ۱) صحیح است به شرطی که منازعی در بین نباشد.
 - ۲) صحیح نیست.
 - ۳) صحیح است.
 - ۴) صحیح است به شرطی که مجنون پس از افاقه، اقرار سعید به نسب را تصدیق نموده و منازعی هم در بین

نباشد

۱۰۲۱- شخصی مدعی است پولی را به عنوان قرض به دیگری پرداخته و مقتضای ادای دین نکرده است، کدام مورد از اقرارهای زیر تجزیه پذیر است؟

- ۱) از مدعی پول گرفته ام ، اما نیمی از مدعی به را پرداخت کردم.
 - ۲) از مدعی پول گرفته ام اما بابت غرامت تلف اموال من بوده است
 - ۳) از مدعی پول گرفته ام، اما تأدیه آن در یک سال آینده شرط شده است
 - ۴) از مدعی پول گرفته ام، اما بابت خدمات مربوط به تعمیر اتومبیل وی بوده است
- ۱۰۲۲- حسین در اقرار خود به نفع رضا گفته است: «مدیون بودن خود به مبلغ یک میلیون تومان می پذیرم به استثنای ۱۰۰ هزار تومان آن». در این حالت:

- ۱) اقرار صورت گرفته باطل است.
- ۲) حسین مدیون به نهد هزار تومان خواهد بود و رضا نمی تواند دین حسین به ۱۰۰ هزار تومان علاوه بر نهد هزار تومان را اثبات نماید.
- ۳) حسین مدیون به یک میلیون تومان است و وی باید عدم مدیونیت به ۱۰۰ هزار تومان از یک میلیون را اثبات نماید.

۴) حسین مدیون به نهصد هزار تومان است مگر اینکه رضا دین حسین به ۱۰۰ هزار تومان علاوه بر نهصد هزار تومان را اثبات نماید.

۱۰۲۳- حسین و رضا در مورخ ۹۵/۷/۱ مبادرت به تنظیم سند رسمی نموده اند. اعتبار تاریخ این سند و مفاد آن نسبت به محمود چگونه است؟

- ۱) تاریخ آن معتبر است ولی مفاد سند در صورتی معتبر است که قانون تصریح کرده باشد.
- ۲) مفاد سند معتبر است ولی تاریخ سند در صورتی معتبر است که قانون تصریح کرده باشد.
- ۳) تاریخ و مفاد سند معتبر است.
- ۴) تاریخ و مفاد سند، معتبر نیست.

۱۰۲۴- تاریخ تنظیم اسناد عادی درباره چه اشخاصی معتبر است؟

- ۱) اشخاص که در تنظیم آن شرکت داشته اند و ورثه آنان و کسی که به نفع او وصیت شده است.
- ۲) اشخاصی که در تنظیم آن شرکت داشته اند و نیز اشخاص ثالث.
- ۳) طرفین سند و قائم مقام آنان و اشخاص ثالث.
- ۴) نسبت به همگان به مانند اسناد رسمی.

۱۰۲۵- شهادت کدام شاهد پذیرفته می شود؟

- ۱) شهادت شاهی که عدالت او احراز نشده است.
- ۲) شهادت شاهی که با کسی که به نفع او شهادت می دهد قرابت نسبی دارد.
- ۳) شهادت شاهی که در لفظ، مخالف با دعوی ولی در معنی، موافق با دعوی باشد.
- ۴) گزینه های ۲ و ۳

۱۰۲۶- در مورد اقرار سفیه کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) اقرار سفیه در امور مالی مؤثر و نافذ است
- ۲) اقرار سفیه در امور مالی مؤثر نیست مگر اینکه قییم آنرا تنفیذ نماید
- ۳) اقرار سفیه در امور غیر مالی در صورتی صحیحی است که دارای آثار مالی نباشد
- ۴) اقرار سفیه در امور غیر مالی مؤثر است هر چند دارای آثار مالی باشد

۱۰۲۷- اقرار به نسب در مورد صغیری که اقرار بر فرزندی او شده در چه صورتی صحیح است؟

- ۱) در صورتی که اقرا به نسب اولاد بر حسب عادات و قانون ممکن باشد ثانیاً به شرط آنکه منازعی در بین نباشد
- ۲) در صورتی که اقرا به نسب اولاد بر حسب عادات و قانون ممکن باشد ثانیاً صغیری که به نسب او اقرا شده تصدیق نماید
- ۳) همین که اقرار به نسب اولاد بر حسب عادات و قانون ممکن باشد کافی برای صحت اقرار است
- ۴) همین که صغیری که به نسب او اقرا شده تصدیق نماید صحت اقرار کافی است

۱۰۲۸- انکار بعد از اقرار.....

- ۱) مسموع نیست همچنین اگر مقرر ادعا کند که اقرار او مبنی بر اشتباه یا غلط بوده شنیده نمی شود
- ۲) مسموع است همچنین اگر مقرر ادعا کند که اقرار او مبنی بر اشتباه یا غلط بود شنیده می شود

۳) مسموع نیست لیکن اگر مقرر ادعا کند که اقرار او مبنی بر اشتباه یا غلط بوده شنیده می شود

۴) مسموع نیست لیکن اگر مقرر ادعا کند که اقرار او مبنی بر اشتباه یا غلط بوده شنیده نمی شود

۱۰۲۹- اسناد رسمی نسبت به چه کسانی معتبر است؟

۱) اسناد رسمی فقط نسبت به طرفین آن معتبر است

۲) اسناد رسمی نسبت به طرفین و وراثت و قائم آن و همچنین اشخاص ثالث معتبر است

۳) اسناد رسمی نسبت به طرفین و وراثت و قائم مقام آنان معتبر است و اعتبار آن نسبت به اشخاص ثالث در صورتی است که قانون تصریح کرده باشد

۴) اسناد رسمی نسبت به طرفین و وراثت و قائم مقام آنان معتبر است و نسبت به اشخاص ثالث مطلقاً اعتبار ندارد

۱۰۳۰- هرگاه سند به وسیله یکی از مامورین رسمی تنظیم شود لیکن مامور صلاحیت تنظیم آن سند را نداشته باشد:

۱) سند عادی محسوب می شود

۲) سند در صورتی که دارای امضا یا مهر طرف باشد عادی محسوب می شود

۳) سند محسوب نمی شود

۴) اعتبار سند رسمی را دارد

۱۰۳۱- کدام گزینه صحیح است؟

۱) تقاضای قسم و همچنین قسم یاد کردن قابل توکیل است

۲) تقاضای قسم و همچنین قسم یاد کردن قابل توکیل نیست

۳) تقاضای قسم قابل توکیل نیست لیکن قسم یاد کردن قابل توکیل است

۴) تقاضای قسم قابل توکیل است لیکن قسم یاد کردن قابل توکیل نیست

۱۰۳۲- اگر کسی اقرار به نفع متوفی نماید، آن اقرار چه وضعی دارد؟

۱) اقرا باطل است چون متوفی فاقد اهلیت است

۲) اقرار به نفع متوفی درباره ورثه وی مؤثر است

۳) اقرار به نفع متوفی در صورتی درباره ورثه مؤثر است که آنان اقرار را تصدیق نمایند

۴) اقرار درباره متوفی فقط نسبت به مقرر مؤثر است و نسبت به متوفی و ورثه اثری ندارد

۱۰۳۳- اسناد رسمی نسبت به اشخاص ثالث:

۱) به طور مطلق اعتبار دارند.

۲) در صورت تصریح قانون معتبر است.

۳) مطلقاً اعتبار ندارد.

۴) معتبر است هر گاه در متن سند ذکر شود.

۱۰۳۴- هرگاه در ذیل یا حاشیه سندی که در دست ابرازکننده بوده مندرجاتی باشد که حکایت از

بی اعتباری یا از اعتبار افتادن تمام یا قسمتی از مفاد سند نماید:

۱) مندرجات مزبوره معتبر نیست.

- ۲) مندرجات مزبوره معتبر است مشروط بر آنکه تاریخ و امضاء داشته باشد.
- ۳) مندرجات مزبوره معتبر است اگر چه تاریخ و امضاء نداشته باشد.
- ۴) مندرجات مزبوره معتبر است اگر سند عادی باشد.
- ۱۰۳۵- مطابق قانون مدنی، عدم رعایت مقررات راجع به حق تمبر که به اسناد تعلق می گیرد
- ۱) سند را از رسمیت خارج می کند.
- ۲) سند را از رسمیت خارج نمی کند.
- ۳) موجب می شود که سند عادی تلقی شود.
- ۴) موجب می شود که سند، مسلم الصدور باشد.

پاسخنامه

۱- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به حاشیه ۱ از ماده ۳ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۲- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به حاشیه ۴ از ماده ۹ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۳- گزینه ۳ صحیح است.

به استناد ماده ۷ ق.م توجه کنیم که احوال شخصیه خارجی بر اساس ماده ۷ ق.م و احوال شخصیه ایرانیان غیرشيعه بر اساس قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیرشيعه در محاکم مصوب ۱۳۲۲/۰۵/۱۰ تعیین وضعیت می شود.

۴- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به ماده واحده قانون اجازه رعایت اصول احوال شخصیه ایرانیان غیرشيعه در محاکم، مصوب ۱۳۲۲/۵/۱۰.

۵- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به بند ۲ از ماده واحده قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شيعه در محاکم مصوب ۱۳۱۲/۵/۱۰

۶- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک: ماده ۲ قانون مدنی

۷- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک. مواد ۶ و ۷ قانون مدنی

۸- گزینه ۳ صحیح است. مقصود از واژه «قانون» در ماده ۱۰ قانون امری است نه تکمیلی، تراضی بر قانون تکمیلی حکومت می کند. ر.ک: حاشیه ۵ ماده ۱۰ قانون مدنی

۹- گزینه ۳ صحیح است. طبق ماده ۷ قانون مدنی قوانین مربوط به احوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص و ارث در مورد کلیه اتباع ایران و لو آنکه مقیم در خارجه باشند مجری خواهد بود. احوال شخصیه ایرانیان غیر شيعه از این قاعده مستثنی شده است. طبق قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شيعه در محاکم مصوب ۱۳۱۲ نسبت به احوال شخصیه و حقوق ارثیه ایرانیان غیر شيعه که مذهب آنان به رسمیت شناخته شده، محاکم باید قواعد و عادات مسلمة متداوله در مذاهب آنان را جز در مواردی که مقررات راجع به انتظامات عمومی باشد رعایت کنند. در این قانون راجع به قواعد حاکم بر نکاح و طلاق، ارث، وصیت و فرزندخواندگی تعیین تکلیف شده ولی اهلیت مستثنی نشده است. بنابراین اهلیت ایرانیان غیر شيعه تابع قاعده عام موضوع ماده ۷ قانون مدنی است. ظاهر قانون فوق بویژه با توجه به استفاده از عنوان مذهب حاکی از آن است که حکم قانون تنها راجع به ایرانیان مسلمان غیر شيعه است و غیر مسلمانان تابع حکم مقرر در ماده ۷ قانون مدنی هستند. برای رفع این ابهام مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۷۲ قانونی تصویب کرد با عنوان قانون رسیدگی به دعای مطروحه راجع به احوال شخصیه و تعلیمات دینی ایرانیان زرتشتی، کلیمی و مسیحی که در آن به شمول احکام مقرر در قانون ۱۳۱۲ نسبت به مسیحیان، زرتشتیان و کلیمی ها تاکید شده است.

۱۰- گزینه ۳ صحیح است. براساس ماده ۲۰ ق.م. «کلیه دیون از قبیل قرض و ثمن مبیع و مال الاجاره عین مستاجر از حیث صلاحیت محاکم، در حکم منقول است و لو این که مبیع یا عین مستاجر از اموال غیر منقوله باشد».

۱۱- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به ماده ۲۰ ق.م و حاشیه ۲ آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۲- گزینه ۴ صحیح است.

زیرا هر چند که میوه ها همچنان بر درخت است اما نه فروشنده، آن را به اعتبار وجود در باغ فروخته است و نه خریدار، توجهی به اتصال موضوع معامله به زمین دارد. بنای معامله بر چیدن میوه ها و حمل آن به انبار یا دکان مشتری است. ر.ک. به: دوره مقدماتی حقوق مدنی (اموال و مالکیت) از مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان، ص ۵۳.

۱۳- گزینه ۱ صحیح است.

گزینه ۲، منقول حکمی (ماده ۲۰ ق.م) و گزینه ۳، (غیرمنقول حکمی) است.

۱۴- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۲ از ماده ۱۸ ق.م و حاشیه ۲ از ماده ۲۰ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان

۱۵- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک: حاشیه ۴ از ماده ۱۸ ق.م و حاشیه ۳ و ۴ و ۵ از ماده ۲۰ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی از مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۶- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک. به ماده ۲۰ ق.م.

۱۷- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به شماره های ۴۶ تا ۴۸ از کتاب دوره مقدماتی حقوق مدنی اموال و مالکیت نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و نیز ر.ک به حاشیه ۲ از ماده ۱۳ ق.م و حواشی ۱ و ۲ از ماده ۱۷ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۸- گزینه ۱ صحیح است. گزینه ۱، با لحاظ ماده ۱۷ ق.م بیانگر فرض قانونی است و امکان اثبات خلافش نیست. اما گزینه های ۲ بر اساس ماده ۱۱۵۸ ق.م بیانگر اماره فراش و گزینه ۳ طبق ماده ۳۵ ق.م حاکی از اماره ید و تصرف و گزینه ۴ بیان کننده اماره ترصیف و سرتیر بوده و خلاف مفاد تمام این اماره ها قابل اثبات است.

۱۹- گزینه ۴ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۱ و ۴ از ماده ۱۸ ق.م و حواشی ۲ و ۳ از ماده ۲۰ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۲۰- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به ماده ۱۸ ق.م و صفحه ۶۰ از کتاب اموال و مالکیت از مرحوم دکتر کاتوزیان

۲۱- گزینه ۱ صحیح است.

زیرا اجرت المثل تصرف در مال منقول، به تبع موضوعش که منقول است یک مال منقول به حساب می آید و چون دیون و تعهد محسوب می شود در حکم منقول یا منقول حکمی (ماده ۲۰ ق.م) است. همچنین توافق طرفین بر پرداخت مبلغی بجای چنین اجرت المثلی هم منقول حکمی است چون موضوع این توافق، دینی است که طرفین بر آن توافق کرده و کلیه دیون، منقول حکمی است.

۲۲- گزینه ۴ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۵ از ماده ۲۰ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی و صص ۶۲ تا ۶۴ از کتاب اموال و مالکیت، هر دو کتاب از مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان. در مواردی که شرکت مدنی وجود دارد رابطه مالکیت بین شریک و مال الشرکه قطع نشده و اگر مال موضوع شرکت، مال غیرمنقول باشد حق شریک هم به تبع مال موضوع شرکت، غیرمنقول است و اگر مال موضوع شرکت، مال منقول باشد حق شریک هم به تبع مال موضوع شرکت، منقول است.

ر.ک به بند شماره ۴۵ از کتاب اموال و مالکیت نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.

۲۳- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک به ماده ۱۷ ق.م و حواشی آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی و مواد ۲۰ و ۹۴۶ ق.م. توجه کنیم که تراکتور در فرض مسأله، غیر منقول حکمی است که فقط از جهت صلاحیت محاکم و توقیف اموال، آن را در حکم غیر منقول می دانیم و از سایر جهات مانند ارث، تقسیم مال مشاع و وصیت و اجرت المثل و ... آن را منقول ذاتی یا مادی می نامیم. از این رو دادگاه صالح برای رسیدگی به دعوای اثبات مالکیت تراکتور، دادگاه عمومی محل اقامت خوانده است (ماده ۱۱ آ.د.م) همچنین اجرت المثل اموال منقول، منقول است.

۲۴- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۱ و ۲ از ماده ۳۳ ق.م و مواد ۳۲ و ۳۱۱ و ۳۱۵ ق.م.

۲۵- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۱ و ۲ از ماده ۲۳ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۲۶- گزینه ۲ صحیح است. ر.ک: حواشی ۵ و ۷ و ۸ از ماده ۳۵ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی از مرحوم دکتر کاتوزیان.

۲۷- گزینه ۴ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۶ و ۷ ذیل ماده ۳۵ ق.م از کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.

۲۸- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به ماده ۳۵ ق.م و حاشیه ۹ از این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۲۹- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۸ و ۹ از ماده ۳۵ ق.م و صص ۲۰۸ تا ۲۰۸ از کتاب اموال و مالکیت نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. توجه کنیم که در سوال، علی، اقرار به مالکیت حسین بر منافع نموده است و فقط اقرار به تصرف حسین بر منافع نموده است. در تعارض بین تصرف سابق و تصرف کنونی، تصرف کنونی مقدم است.

۳۰- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به شماره ۲۰۶ از کتاب دوره مقدماتی حقوق مدنی اموال و مالکیت مرحوم دکتر کاتوزیان و حاشیه ۱۲ از ماده ۳۵ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. در مورد خرید و فروش بسیاری از اموال منقول، سندی تنظیم نمی شود و فروشنده در برابر گرفتن پول، مبیع را تسلیم می کند. در انتقال اشیاء کم بها ایجاب و قبول نیز گفته نمی شود و مردم اراده خود را با دادن و گرفتن آنها بیان می

کنند. عرف، انتقال مالکیت را با دست به دست شدن این اموال همراه می داند و خردمندان نیز بنای کار خود را بر اعتماد به تصرف می نهند. در چنین مواردی تصرف داشتن دلیل بر مالکیت است و گاه نیز نشانه انتقال محسوب می شود. اگر از متصرف نیز دلیل مالکیت خواسته شود نظام داد و ستد و تجارت بر هم می خورد. بنابراین اگر متصرف نیز به مالکیت گذشته مدعی اقرار کند دادرسی می تواند با توجه به قرائن و اماره های خاص دعوی، متصرف را مالک کنونی بشناسد و بار اثبات دعوی را به دوش مالک سابق گذارد.

۳۱- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک ماده ۵۶ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی و ماده ۶۳ قانون اجرای احکام مدنی و نیز ر.ک به حاشیه ۱۰ از ماده ۳۵ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۳۲- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۵ از ماده ۳۵ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۳۳- گزینه ۱ صحیح است.

۳۴- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به ماده ۵۳ ق.م.

۳۵- گزینه ۳ صحیح است.

با استناد به ماده ۵۳ ق.م از آنجا که هوشنگ، خود ملزم به قرارداد واگذاری حق انتفاع است و خریدار، قائم مقام هوشنگ است و اینکه بر اساس ماده ۲۱۹ ق.م قائم مقام، موظف به رعایت آثار قرارداد واگذاری حق انتفاع است لذا خریدار نمی تواند از منافعی که حق استفاده آن برای بهروز است استفاده کند و باید حق بهروز نسبت به استفاده از منافع را مراعات کند و در صورتی می تواند از منافع، بهره برداری کند که قرارداد حق انتفاع، فسخ شود.

۳۶- گزینه ۳ صحیح است.

بر طبق نظر قانون مدنی - نظر دکتر کاتوزیان. ر.ک به ماده ۴۴ ق.م و حواشی آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۳۷- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۲ و ۳ از ماده ۴۷ ق.م و ماده ۴۶ ق.م و ماده ۵۲ ق.م و حاشیه آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. در صورت تعدی یا تفریط منتفع نسبت به مال مورد انتفاع، ید او از امانی به ضمانی مبدل می شود اما عقد موجود حق انتفاع با ضمانی شدن ید منتفع، منفسخ نمی شود.

۳۸- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۴ از ماده ۴۷ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و نیز ماده ۴۴ ق.م.

۳۹- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک به ماده ۴۴ ق.م و حاشیه ۲ از این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.

۱۲۲- گزینه ۳ صحیح است. رجوع شود به ماده ۸ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان و اوقاف و امور خیریه. ایراد گزینه ۱: که طبق نص ماده ۹۱ قانون است این است که با تصویب قانون فوق در سال ۶۳ دیگر موردی برای اجرا این ماده باقی نمانده است

۱۲۳- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۱ از ماده ۱۹۲ ق.م و ماده ۱۹۳ ق.م و حواشی ۵ و ۷ از ماده ۱۹۴ ق.م. در این مساله با اینکه علی قادر به تکلم بوده است اما ابراز ایجاب یا قبول از طریق اشاره برای همه افراد امکان پذیر است نه خصوص افراد لال. از آنجا که حسین مبلغی را پرداخت نموده که در ایجاب علی بیان نشده است لذا عمل حسین ایجاب متقابلی است که با قبول علی (تصرف علی در هشتصد هزار تومانی که به حسابش واریز شده است) همراه شده و از این تاریخ، عقد تشکیل شده محسوب می شود.

۱۲۴- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۷ از ماده ۱۹۴ ق.م و ماده ۵۳ ق.م و نیز بند شماره ۷۳ از کتاب اعمال حقوقی (قرارداد- ایقاع) نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۲۵- گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به حاشیه ۴ از ماده ۱۸۹ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۲۶- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به صص ۲۶ و ۲۷ و ۱۰۴ و ۱۰۵ از کتاب اعمال حقوقی «عقد - ایقاع» نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و نیز حاشیه ۴ از ماده ۱۸۹ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. توجه کنیم که در عقد معلق، تحقق شرط تعلیقی در آینده موثر است و اثر عقد در گذشته به وجود نمی آید مگر اینکه برخلاف آن تراضی شده باشد.

۱۲۷- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۳ از ماده ۱۸۹ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. لازم به ذکر است که عقد ضمان نقل ذمه به ذمه اگر به صورت معلق منعقد شود باطل است اما عقد ضمان ضم ذمه به ذمه (ضمان تضامنی) می تواند به شکل معلق منعقد شود.

۱۲۸- گزینه ۲ صحیح است.

با استناد به ماده ۱۸۸ ق.م و حاشیه ۱ آن از این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان. توجه کنیم که شرط خیار و خیار شرط مترادف هستند و به معنی درج حق فسخ در عقد برای یک طرف یا دو طرف یا ثالث یا همه افراد یاد شده با هم است. عقدی که در آن اینگونه حق فسخ، شرط شده است عقد خیاری است.

۱۲۹- گزینه ۴ صحیح است.

ر.ک به صص ۵۱ و ۵۲ از «قواعد عمومی قراردادها» نوشته دکتر سید حسین صفایی، چاپ بیست و سوم: بهار ۱۳۹۵. مستند تشریفاتی بودن در مورد گزینه ۱، تبصره ی ۲ ماده ۱۹ قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۱۳۵۶ و در مورد گزینه ۲ ماده ۱۰۳ ق.ت و در مورد گزینه ۳ مواد ۲ و قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶ است. قرارداد

مذکور در گزینه های ۱ و ۲ می بایست با سند رسمی منعقد شود و قرارداد بیمه با تنظیم نوشته یا سند عادی منعقد می شود.

۱۳۰- گزینه ۲ صحیح است.

۱۳۱- گزینه ۱ صحیح است. زیرا بر اساس ماده ۱۹۱ ق.م.اراده باطنی به تنهایی برای تحقق عقد کافی نیست و نیاز به اراده ظاهری و مبرز دارد. از این رو زمان تحقق عقد زمانی است که قبول ابراز و اعلام شود و با ابراز قبول، جز اخیر عقد تحقق یافته و عقد منعقد می شود.

۱۳۲- گزینه ۲ صحیح است.

زیرا در فرض مورد سوال، دو قرارداد به ترتیب واقع می شود. قرارداد اول که فروش کتاب رضا از سوی بایع فضولی (علی) به محمود (مشتري اصیل) صورت گرفته و در ضمن آن شرط نتیجه تملیک مال به نفع ثالث شده است. اگر این قرارداد توسط مالک (رضا) تنفیذ می شد عقد فضولی، صحیح شده و با قبول حسین، تلفن همراه وارد اموال حسین می شد. اما چون رضا، با ایجاب مجدد فروش کتاب به محمود، به طور ضمنی معامله فضولی را رد نموده و عقد فضولی باطل شده لذا شرط نتیجه ای که ضمن آن آمده هم باطل می شود و بالنتیجه حسین حتی با قبول هم نمی تواند مالک تلفن همراه شود چون ایجاب این قبول، که شرط ضمن عقد بوده باطل شده است. توجه کنیم که تعهد به نفع ثالث، نیازی به قبول ندارد ولی تملیک به نفع ثالث، ایجابی است که نیازمند قبول ثالث است. ر.ک به حواشی ۵ و ۱۱ از ماده ۱۹۶ ق.م و ماده ۲۵۱ و حاشیه ۳ آن و ماده ۲۳۶ ق.م و بند شماره ۲۹۴ کتاب اعمال حقوقی از مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۳۳- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حواشی ۹ و ۱۱ ماده ۱۹۶ ق.م از کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۳۴- گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۹ در ماده ۱۹۶ ق.م در کتاب قانونی مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و ماده ۱۱۸۳ ق.م و نیز ر.ک به بندهای ۱۸۷ و ۱۸۸ کتاب اعمال حقوقی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۳۵- گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک. به ماده ۲۱۸ ق.م. و ماده ۲۱ قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی مصوب ۱۳۹۴. از آنجا که علی در حال انتقال مالش جاهل به وضعیت بدهی خویش بوده و انگیزه فرار از دین نداشته لذا معامله واقع شده صحیح و قابل استناد است. اگر علی عالم به قضیه بود و مالش را به هر نحو منتقل می نمود معامله بین خودشان (علی و رضا) صحیح و در برابر طلبکاران غیرقابل استناد بود.

۱۳۶- گزینه ۴ صحیح است. با استناد به ماده ۲۱ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ و با لحاظ نظرات حقوقدانان، معامله مذکور در سوال، بین طرفین آن صحیح بوده و در برابر طلبکاران، غیر قابل استناد بوده و طلبکاران می توانند تقاضای ابطال چنین معامله ای نمایند و مال مورد معامله را جهت وصول طلب خود توقیف نمایند. گزینه های ۱ و ۳ با توجه به مطالب فوق، ناصحیح هستند. گزینه ۲ نادرست است. زیرا معامله صوری به دلیل فقدان قصد انشاء، باطل است خواه قصد فرار از دین محرز باشد یا نه

۱۳۷ - گزینه ۳ صحیح است.

- ۲۹۷-گزینه ۲ صحیح است - رد عقد غیر نافذ از اعمال حقوقی یک طرفه است در نتیجه اگر تحت تاثیر اکراه واقع شود مانند سایر اعمال حقوقی غیر نافذ است. به دلیل اکراهی بودن عمل رد اثری بر عقد فضولی ندارد در نتیجه عقد نیز همچنان بصورت غیر نافذ باقی می ماند.
- ۲۹۸-گزینه ۳ صحیح است - فوت مالک اصولاً موجب بطلان عقد فضولی نیست، در این صورت تنفیذ یا رد متناسب با سهم هر یک از آنها در مال موضوع معامله فضولی به ورثه می رسد.
- ۲۹۹-گزینه ۲ صحیح است - تنفیذ معامله فضولی مشروط با علم به شرط در جایی که شرط به نفع اصیل است به معنای انشاء ایجاب عقدی جدید توسط مالک و رد ضمنی عقد فضولی است و موجب بطلان آن می شود با باطل شدن عقد شرط ضمن آن هم باطل می گردد.
- ۳۰۰-گزینه ۳ صحیح است - برای نفوذ معامله فضولی طبق قانون مدنی رضای مالک شرط است.
- ۳۰۱-گزینه ۲ صحیح است - طبق ماده ۲۵۸ قانون مدنی گزینه ۲ درست است.
- ۳۰۲-گزینه ۳ صحیح است. اگر چه مشهور فقها و حقوقدانها ماهیت حقوقی تسلیم در عقد کلی (وفای به عهد) را ایقاع می دانند لکن بنا بر نظر دکتر کاتوزیان این عمل واقعه حقوقی محسوب می شود، در تعریف واقعه حقوقی نیز آورده اند که عمل مادی است که دارای آثار حقوقی است در صورت سوال اثر حقوقی (تسلیم) بری الذمه شدن مدیون است. در مورد ماهیت وفای به عهد در انتقال عین معین نیز بنا بر نص بند ۱ ماده ۳۶۲ ق.م به این علت که به مجرد بیع انتقال مالکیت صورت می گیرد همگان بر این اعتقاد هستند که واقعه حقوقی ارادی است.
- ۳۰۳-گزینه ۱ صحیح است. طبق ماده ۲۶۵ هر کس مالی به دیگری بدهد ظاهر در عدم تبرع است، به زبان ساده یعنی هر کس مالی به دیگری می دهد اماره بر این است که دارد دینش را به او ادا می کند گویی قبلاً طلبکار بوده و از آنجایی که خلاف اماره حرف می زند، مدعی محسوب می شود و با اثبات به دوش مدعی است لذا الف باید عدم مدیون بودن خود را به (ب) برای اثبات ادعایش ثابت کند.
- ۳۰۴-گزینه ۳ صحیح است. ماهیت حقوقی ایفای دین از جانب غیر مدیون موضوع ماده ۲۶۷ واقعه حقوقی است و در صورت سوال به این علت که الف با قصد تبرع دین دیگری را پرداخته، ولو با اجازه او بوده اما دیگر حق رجوع برای گرفتن آنچه بابت دین او پرداخته نخواهد داشت، به ماده ۲۶۷ و زیر نویس ۲ آن رجوع کنید.
- ۳۰۵-گزینه ۴ صحیح است. به ماده ۲۶۸ ق. م رجوع کنید، با این توضیح که در تعهدات دادگاه اختیار تغییر مفاد قرارداد را بدون رضایت طرفین یا وجود نص قانونی ندارد.
- ۳۰۶-گزینه ۲ صحیح است. موضوع تعهد انجام کار یا عدم انجام کار است و با توجه به ماده فوق که بحث از مالکیت می کند از شمول آن خارج است و یا تسلیم عین معین یا کلی است، در مورد عین معین هم این ماده صدق نمی کند زیرا با وقوع عقد مالکیت عین معین به متعهد له منتقل می شود و متعهد دیگر مالک نیست در مورد تسلیم امانت هم همین منوال جاری است. پس موضوع این ماده تنها ناظر به مواردی است که تعهد کلی بوده و متعهد مصداقی را که از آن خود اوست باید تسلیم کند (به حواشی ماده ۲۶۹ رجوع کنید)
- ۳۰۷-گزینه ۴ صحیح است. طبق ماده ۲۷۷ متعهد نمی تواند متعهد له را مجبور به قبول قسمتی از موضوع تعهد نماید لذا در فرض سؤال اگر ب قبول کند نیمی از تعهد الف انجام گرفته است.

۳۰۸- گزینه ۴ صحیح است. مشخصه اصلی قانون تکمیلی، جواز توافق بر خلاف آن است. به مواد ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱ ق. م رجوع کنید.

۳۰۹- گزینه ۱ صحیح است. به این دلیل که عقود جایز برای انحلال نیازی به اقاله ندارند و هر کدام از طرفین بدون رضایت یکدیگر حق فسخ آن را دارند. اقاله را ویژه عقود لازم محسوب نموده اند، همچنین با توجه به ماده ۲۸۳ که اقاله عقد را مختص طرفین عقد قرار داده اگر وراث متوفی تصمیم به برهم زدن معامله قبلی داشته باشند و این کار را انجام دهند در واقع قرارداد جدیدی امضا کرده اند که احکام خاص خود را دارد نه احکام اقاله را، برای گزینه ۳ نیز به زیرنویس ۹ ماده ۲۸۳ و زیرنویس ۱ ماده ۵۶۶ ق. م. در نظم کنونی رجوع کنید.

۳۱۰- گزینه ۱ صحیح است. اگر چه تلف مورد عقد مانع از فسخ اقاله نیست، اما در فرض سؤال تلف مبیع باعث به وجود آمدن ضمان معاوضی بعد از تسلیم شده که به عهده بایع است و باعث انفساخ معامله می شود، به مواد ۲۸۶ و ۴۵۳ ق. م. رجوع کنید.

۳۱۱- گزینه ۴ صحیح است. با توجه به اینکه به شرط عمل نشده الف طبق قواعد عمومی شروط حق فسخ ابراء خواهد داشت، در این صورت ب دوباره بدهکار اوست. برای گزینه ۲ نیز به حاشیه شماره ۸ ماده ۲۸۹ ق. م. در نظم حقوق کنونی مراجعه کنید.

۳۱۲- گزینه ۳ صحیح است. دکتر کاتوزیان بند ۲ و ۳ ماده ۲۹۲ را همان انتقال دین و طلب می داند لذا استدلال می کنند که با توجه به ماده ۲۹۳ تضمینات تعهد سابق به تعهد لاحق تعلق نمی گیرد و از بین می رود، به ماده ۲۹۲ و ۲۹۳ و حواشی آن رجوع کنید.

۳۱۳- گزینه ۴ صحیح است. رکن اصلی تهاتر یعنی تقابل دو دین را ماده ۲۹۴ گفته و باقی شروط آن را ماده ۲۹۶. تهاتر به این علت که قهری است و عمل حقوقی محسوب نمی شود در آن شرایط اساسی صحت معاملات مثل قصد و رضا و اهلیت و غیره شرط نیست.

۳۱۴- گزینه ۲ صحیح است. ر. ک ماده ۳۰۰

۳۱۵- گزینه ۲ صحیح است. موارد مندرج در این گزینه همه ماهیتاً عمل حقوقی هستند.

۳۱۶- گزینه ۳ صحیح است - ماده ۲۶۴ قانون مدنی تنها شش مورد از اسباب سقوط تعهد رایبان کرده است افزون بر موارد مندرج در این ماده اسباب متعدد دیگری برای سقوط تعهد وجود دارند مانند فسخ قرارداد، فوت متعهد در تعهداتی که قائم به شخص متعهد هستند و غیره. اسباب مقرر در این ماده به جز اقاله که تنها تعهد دارای منشاء قراردادی را ساقط می کند موجب سقوط تعهدات قهری و قراردادی هستند.

۳۱۷- گزینه ۱ صحیح است - آزاد بودن دین در تمام اسباب سقوط تعهدات برای سقوط تعهد شرط است.

۳۱۸- گزینه ۲ صحیح است - گرچه معمولاً در تعهداتی که موضوع آنها ترک فعل است خود متعهد باید تعهد را ایفاء کند و ایفاء آن از جانب ثالث غیر مدیون امکان پذیر نیست در برخی تعهدات بر ترک فعل امکان ایفاء تعهد توسط غیر مدیون قابل تصور است. مانند تعهد بر عدم رقابت از طریق عرضه یا

تولید محصول خاص. ماده ۲۶۷ قانون مدنی رجوع ثالث ایفا کننده دین به مدیون را منوط به ماذون بودن او در تأدیة کرده است در مواردی بدون اذن در تأدیة نیز ثالث می تواند به مدیون اصلی رجوع کند، مانند پرداخت وجه سند تجارتي توسط شخص ثالث.

- ۹۷۹-گزینه ۳ صحیح است.
 ر.ک به ماده ۱۲۰۱ ق.م. + ماده ۱۱۹۹.
- ۹۸۰-گزینه ۲ صحیح است. توضیح: رجوع شود به مواد ۱۰۳۷ و ۱۰۳۸
- ۹۸۱-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: به موجب ماده ۱۰۴۹ ممنوعیت نکاح با دختر برادر زن و دختر خواهر زن مطلق نیست و اگر زن اجازه دهد نکاح صحیح است
- ۹۸۲-گزینه ۴ صحیح است. توضیح: رجوع شود به مواد ۱۰۵۰ و ۱۰۵۱
- ۹۸۳-گزینه ۲ صحیح است. توضیح: رجوع شود به زیرنویس ۱ و ۲ ماده ۱۰۶۸
- ۹۸۴-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۰۷۲
- ۹۸۵-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۰۸۵
- ۹۸۶-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۰۸۹
- ۹۸۷-گزینه ۲ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۰۹۳
- ۹۸۸-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۰۹
- ۹۸۹-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۱۳
- ۹۹۰-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۰۳۰
- ۹۹۱-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۰۱
- ۹۹۲-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۱۷
- ۹۹۳-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به مواد ۱۱۲۱ - ۱۱۲۴ - ۱۱۲۹ - ۱۱۳۲
- ۹۹۴-گزینه ۴ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۵۱
- ۹۹۵-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به زیرنویس ۳ ماده ۱۱۷۰
- ۹۹۶-گزینه ۴ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۵۶
- ۹۹۷-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به زیرنویس ۱ ماده ۱۱۲۵
- ۹۹۸-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۰۱
- ۹۹۹-گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به زیرنویس ۱ ماده ۱۰۵۸
- ۱۰۰۰-گزینه ۴ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۱۶۰
- ۱۰۰۱-گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۰۲ و ۱۲۰۳
- ۱۰۰۲-گزینه ۳ صحیح است - قانون مدنی درباره قانون حاکم بر طلاق حکم صریحی مقرر نکرده است، با وجود این چون طلاق طبق ماده ۶ قانون مدنی از امور مربوط به احوال شخصیه است و به اراده زوج واقع می شود باید آنرا تابع قانون دولت متبوع زوج دانست.
- ۱۰۰۳-گزینه ۴ صحیح است - طبق ماده موارد ۲۰ و ۲۱ قانون حمایت خانواده ۹۲
- ۱۰۰۴-گزینه ۳ صحیح است - طبق ماده ۱۰۰۵ قانون مدنی اقامتگاه زن شوهر دار همان اقامتگاه شوهر است و براساس ماده ۱۰۰۶ این قانون اقامتگاه محجور همان اقامتگاه ولی یا قیم است، بنابراین اگر مردی که ازدواج

کرده است محجور باشد طبق ماده فوق اقامتگاهش تابع اقامتگاه ولی یا قیم خواهد بود و به تبع آن بر اساس ماده ۱۰۰۶ قانون مدنی اقامتگاه زن او هم همان اقامتگاه ولی یا قیم شوهر محجور می شود، با وجود دلالت ظاهر مواد فوق بر نتیجه مذکور بنا بر نظر غالب در دکترین حقوقی چون تبعیت اقامتگاه زن از شوهر به اعتبار مدیریت و ریاست او بر خانواده است و در فرض محجور بودن شوهر، این مبنا محقق نیست در نتیجه اقامتگاه زنی را که شوهرش محجور است باید همان مرکز مهم امور زن قلمداد کرد و تبعیت زایل می شود.

۱۰۰۵-گزینه ۳ صحیح است - طبق تبصره ماده ۲۳ قانون حمایت خانواده.

۱۰۰۶-گزینه ۳ صحیح است - حکم ماده ۱۰۲۹ قانون مدنی که حکم برای طلاق زوجه شخص غایب را منوط به انقضای ۴ سال از تاریخ غیبت کرده ناظر به فرضی است که زوج غایب شده و زوجه در صدد گرفتن طلاق است اگر زوجه غایب باشد و شوهر بخواهد طلاق بدهد انقضای مهلت خاصی شرط نیست و بر اساس قاعده عمومی مردمی تواند هر وقت که بخواهد زن خود را بعد از گرفتن گواهی عدم امکان سازش از دادگاه خانواده طلاق دهد.

۱۰۰۷-گزینه ۲ صحیح است - طبق ماده ۱۰۳۵ قانون مدنی وعده نکاح علقه زوجیت ایجاد نمی کند این قرارداد از عقود جایز است، جواز آن مبتنی بر نظم عمومی است در نتیجه حق فسخ طرفین این قرارداد بر خلاف سایر عقود جایز قابل اسقاط نیست.

۱۰۰۸-گزینه ۴ صحیح است - قانون مدنی و قانون حمایت خانواده در باره شرایط عقد نکاح برای مجنون توسط ولی یا قیم حکمی مقرر نکرده اند. با وجود این طبق ماده ۸۸ قانون امور حسبی در صورتی که پزشک ازدواج مجنون را لازم بداند قیم با اجازه دادستان می تواند برای مجنون ازدواج نماید و هرگاه طلاق زوجه مجنون لازم باشد به پیشنهاد دادستان و تصویب دادگاه قیم طلاق می دهد. در این قانون حکمی راجع به حدود اختیار ولی برای عقد نکاح به نمایندگی از مجنون مقرر نشده است، با وجود این چون طبق ماده ۷۳ قانون فوق در صورتی که محجور ولی یا وصی داشته باشد، دادستان و دادگاه حق دخالت در امور او ندارند، اگر ولی مجنون بخواهد برای او عقد نکاح منعقد کند اخذ اجازه از دادگاه خانواده یا دادستان لازم نیست ولی برای رعایت مصلحت محجور نظر پزشک متخصص مبنی بر لازم بودن ازدواج برای مجنون باید اخذ شده باشد.

۱۰۰۹-گزینه ۱ صحیح است - بنا بر دیدگاه غالب در دکترین حقوقی و رویه قضایی اگر ضمن نکاح مقدار معلومی طلا به عنوان مهر تعیین شده باشد و در عقد طرفین برای طلا موضوع مهر قیمتی را توافق کرده باشند در زمان مطالبه مهریه، زن می تواند عین طلای موضوع مهر یا قیمت روز آن را مطالبه کند.

۱۰۱۰-گزینه ۴ صحیح است - قانون مدنی صدور حکم موت فرضی را از اسباب انحلال نکاح قلمداد نکرده است براساس مواد ۱۰۲۹ و ۱۱۵۶ این قانون بعد از غایب شدن زوج با رعایت شرایط و انقضای مهلت مقرر زن باید از حاکم تقاضای طلاق کند و با اجرای صیغه طلاق نکاح منحل خواهد شد در نتیجه صرف صدور حکم موت فرضی برای زوج چنین اثری ندارد و متقابلاً صدور حکم موت فرضی برای زوجه نیز سبب انحلال نکاح نخواهد شد. به دلیل سکوت قانون مدنی در دکترین حقوقی راجع به موضوع اختلاف نظر وجود دارد.

۱۰۱۱-گزینه ۴ صحیح است. طبق ماده ۱۰۸۱ قانون مدنی اگر در عقد نکاح شرط شود که در صورت عدم تادیه مهر در مدت معین نکاح باطل خواهد بود نکاح و مهر صحیح ولی شرط باطل است. حکم ماده در فرضی که شرط فسخ یا انفساخ نکاح به دلیل عدم تادیه مهر در مدت معین قید شده باشد نیز مجرا است ولی، اعطای

وکالت به زوجه برای طلاق در صورت عدم تادیه مهر در مهلت معلوم مشمول حکم مقرر در این ماده نیست و معتبر است.

۱۰۱۲-گزینه ۴ صحیح است - قانون حمایت خانواده ۱۳۹۲ حکمی در خصوص شرایط ازدواج مجدد مقرر نکرده و موضوع را مسکوت گذاشته فقط در ماده ۲ در مقام بیان صلاحیت های دادگاه خانواده به موجب بند ۴ رسیدگی به تقاضای ازدواج مجدد را در صلاحیت این دادگاه قرار داده و در ماده ۵۶ قانون ثبت ازدواج بدون اخذ حکم صادر شده در مورد تجویز ازدواج مستوجب محرومیت درجه چهار موضوع قانون مجازات اسلامی برای اشتغال به سردفتری قلمداد شده است. با توجه به موارد مذکور و نظر به اینکه قانون حمایت خانواده ۱۳۵۳ در ماده ۵۸ این قانون جزء قوانین منسوخ نامبرده نشده است ازدواج مجدد زوج همچنان تابع مقررات مواد ۱۶ و ۱۷ قانون حمایت خانواده ۱۳۵۳ است.

۱۰۱۳-گزینه ۳ صحیح است - طبق بند ۱ ماده ۴۸ قانون حمایت خانواده.

۱۰۱۴-گزینه ۴ صحیح است - طبق ماده ۱۰۹۳ قانون مدنی.

۱۰۱۵-گزینه ۲ صحیح است. شرط خیار در نکاح ممنوع و طبق ماده ۱۰۶۹ قانون مدنی باطل است ولی عقد نکاح را اعم از اینکه دائم باشد یا موقت باطل نمی کند.

۱۰۱۶-گزینه ۴ صحیح است -طبق مواد ۱۰۵۰ و ۱۰۵۴ قانون مدنی.

۱۰۱۷-گزینه ۳ صحیح است - طبق ماده ۱۰۸۴ قانون مدنی هرگاه مهر عین معین باشد و معلوم گردد قبل از عقد معیوب بوده و یا بعد از عقد و قبل از تسلیم معیوب یا تلف شود شوهر ضامن عیب و تلف است. در صورتی که تلف یا معیوب شدن عین معین موضوع مهر بعد از عقد و قبل از تسلیم حادث شود زوجه می تواند توافق را جمع به مهر را فسخ و مثل یا قیمت آنرا را مطالبه کند یا ارش عیب را بگیرد.

۱۰۱۸-گزینه ۳ صحیح است.

ر.ک به ماده ۱۲۷۷ ق.م.

۱۰۱۹-گزینه ۴ صحیح است.

ر.ک به حاشیه ۱ ماده ۱۳۲۴ قانون مدنی در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۱۰۲۰-گزینه ۲ صحیح است.

ر.ک به ماده ۱۲۶۸ ق.م و حاشیه ۵ از ماده ۱۲۷۳ ق.م. هرچند که از نظر مرحوم دکتر کاتوزیان، استثنای بخش اخیر ماده ۱۲۷۳ ق.م در مورد صغیر بیان شده اما با وحدت ملاک و نظر فقهای امامیه، شامل مجنون هم می شود (ر.ک به شماره ۳۴۲ از کتاب مختصر حقوق خانواده نوشته دکتر سید حسین صفایی و دکتر اسد... امامی) اما توجه کنیم که اقرار معلق بر طبق ماده ۱۲۶۸ ق.م موثر نبوده و باطل است.

۱۰۲۱-گزینه ۱ صحیح است.

با استناد به مواد ۱۲۸۳ و ۱۲۸۲ ق.م. گزینه ۱ بیانگر اقرار تجزیه پذیر (یعنی اقرار دارای دو جزء مختلف الأثر موضوع ماده ۱۲۸۳ ق.م) است. بخش اول سخن اظهارکننده، اقرار است و بخش دوم، ادعایی است که نیاز به اثبات دارد. اما اقرارهای مندرج در گزینه ۲ و ۳، اقرار مقید به قید یا وصف (موضوع ماده ۱۲۸۲ ق.م) است. در این سه

گزینه، مقرله نمی تواند اقرار را تجزیه کند و نمی تواند از قسمتی که به نفع خودش است بر ضرر مقرر استفاده نماید و از جزء دیگر آن صرفنظر کند مگر اینکه دلیلی بر اثبات بی اعتباری بخش دیگر اقامه کند.

۱۰۲۲- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به حواشی ۳ و ۵ از ماده ۱۲۸۲ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. + بررسی ماده ۱۲۸۳ و حاشیه ۳ آن.

۱۰۲۳- گزینه ۱ صحیح است.

ر.ک به مواد ۱۲۹۰ و ۱۳۰۵ ق.م.

۱۰۲۴- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۳۰۵ ق.م

۱۰۲۵- گزینه ۴ صحیح است.

ر.ک به تبصره ۱ از ماده ۱۳۱۳ ق.م و ماده ۱۳۱۶ ق.م. توجه کنیم که حاشیه ماده ۱۳۱۳ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان، نسخ شده است زیرا ایشان در این حاشیه، وجود قرابت نزدیک و ... را مانع پذیرفتن شهادت می دانند و به ماده ۴۱۳ ق.آ.د.م سابق استناد کرده اند. در حالی که این ماده، هم اکنون نسخ شده و در قانون آیین دادرسی مدی جدید هم ماده ای که دال بر مانعیت قرابت بین شاهد و یکی از طرفین دعوی برای پذیرفتن شهادت باشد وجود ندارد.

۱۰۲۶- گزینه ۴ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۶۳ و زیر نویس ۱ و ۲

۱۰۲۷- گزینه ۱ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۷۳

۱۰۲۸- گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۷۷

۱۰۲۹- گزینه ۳ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۹۰

۱۰۳۰- گزینه ۲ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۹۳

۱۰۳۱- گزینه ۴ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۳۳۰

۱۰۳۲- گزینه ۲ صحیح است. توضیح: رجوع شود به ماده ۱۲۶۷

۱۰۳۳- گزینه ۲ صحیح است. مطابق م ۱۲۹۰ ق.م.

۱۰۳۴- گزینه ۲ صحیح است. مطابق م ۱۳۰۲ ق.م.

۱۰۳۵- گزینه ۲ صحیح است. مطابق م ۱۲۹۴ ق.م.